

บทที่ 7

การรวมอิตาลีและการรวมเยอรมัน

การรวมอิตาลี (UNIFICATION OF ITALY)

ก่อนปี ค.ศ. 1860 ตินแคนในแหลมอิตาลีไม่เคยประสบความสำเร็จในการรวมอิตาลีเข้าด้วยกันมาก่อน ในอดีตแหลมอิตาลีเคยเป็นศูนย์กลางของอาณาจักรโรมัน ต่อมาเมื่อกลุ่มรัฐท่องเที่ยวหลายแห่งพากองนายชนเยอรมันแล้วแหลมอิตาลีถูกแบ่งออกเป็นรัฐเล็กๆ (CITY-STATES) ต่อมาในยุคกลางบรรดาคริสต์ตั้งกล่าวได้กล้ายามเป็นรัฐผู้นำทางการค้าและผู้นำในการพัฒนาศิลปวิทยาการ (RENAISSANCE) ของกรีกและโรมันขึ้นมาใหม่ ภายหลังจากปี ค.ศ. 1494 ไปแล้วตินแคนในแหลมอิตาลีได้กล้ายามเป็นสนานะประลองกันระหว่างประเทศมหาอำนาจในยุโรปตะวันตก เมื่อเกิดการปฏิวัติฝรั่งเศสขึ้นในปี ค.ศ. 1789 อิทธิพลของขบวนการเสรีนิยมเริ่มพร่วง yay เข้าไปในแหลมอิตาลีและสถาปนาอาณาจักรอิตาลีขึ้น ถึงแม้ว่าสถาปัตยกรรมที่ปกคล้องอาณาจักรตั้งกล่าวจะเป็นเพียงหุ่นเชิดของจักรพรรดินิไปเฉยนแต่การกระทำดังกล่าวเท่ากับเป็นการสถาปนาอาณาจักรรัฐบาลกลางขึ้น ทั้งยังเป็นการท้าถายอิทธิพลที่เคยมีมาก่อนในอดีตโดยเฉพาะอิทธิพลขององค์ลัตนตะป้าป้า ดังนั้นการสถาปนาอาณาจักรอิตาลีขึ้นโดยไปเฉยนจึงถือเป็นประสบการณ์ครั้งแรกที่จะทำให้ชาวอิตาเลียนได้เรียนรู้ในการที่จะรวมชาติเข้าด้วยกัน

อย่างไรก็ตี ความหวังในการรวมอิตาลีเข้าด้วยกันต้องสูญเสียไปเมื่อนโยบายหงุดหงิดอาณาจักรและการประชุมที่กรุงเวียนนาในระหว่างปี ค.ศ. 1814-1815 มีผลทำให้แหลมอิตาลีกลับไปมีลักษณะเป็น "A GEOGRAPHICAL EXPRESSION"¹ หรือตินแคนที่ไม่มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว ก็คือที่แมตเตอร์นิกเคยใช้เรียกตินแคนในแหลมอิตาลีมาก่อน เพราะภายนหลังการประชุมครั้งนี้สิ่นสุดลงมีผลทำให้กองบาร์ดิและเวเนทีียต้องตก

¹John P. Mc Kay, et al., *A History of Western Society* (Vol.II, Boston : Houghton Mifflin Company, 1983), P.880.

ไปเป็นของอสเตรีย ชาาร์ดิเนียและปีกมองท์ อญญาภัยได้การปักครองของราชวงศ์ชาวอิตาลี (SAVOY) ซึ่งเป็นชาวอิตาเลียน รัฐซึ่งอยู่ทางตอนกลางของแอลป์มีสถานภาพเป็นรัฐอิสระ ได้แก่ ทัสกานี โมเดนา ปาร์มา อูด็อกา และรัฐตันตะปาปา ส่วนทางตอนใต้อาณาจักรเนเปิลส์ และซิซิลี ได้กลับไปอยู่ภายใต้การปักครองของราชวงศ์บูร์บองอีกครั้ง จากลักษณะความแตกแยกทางภูมิศาสตร์ซึ่งเกิดขึ้นตั้งแต่古 จึงทำให้กลุ่มชาตินิยมต้องการรวมอิตาลีเข้าด้วยกันอีกครั้ง ซึ่งถือเป็นยุค RISORGIMENTO หรือยุคแห่งการกลับคืนชีวิตขึ้นมาใหม่ (RESURRECTION) ซึ่งจะประสบผลสำเร็จในอีกครั้งศตวรรษต่อมา²

ในระหว่างปี ค.ศ. 1815-1848 ได้เกิดความคิดในการรวมอิตาลีเข้าด้วยกัน 3 แนวทางคือ

1. การรวมอิตาลีให้เป็นสาธารณรัฐ (REPUBLIC) ภายใต้การนำของแมซซินี ผู้นำกลุ่มรักชาติหัวรุนแรงซึ่งต้องการรวมอิตาลีให้เป็นสาธารณรัฐประชาธิปไตยภายใต้รูปแบบของการเลือกตั้งทั่วไปทั้งชายและหญิงที่บรรลุนิติภาวะ (UNIVERSAL SUFFRAGE)

2. การรวมอิตาลีให้เป็นสมาพันธ์รัฐ (CONFEDERATION) ภายใต้การนำของจิโอเมอร์ตี (GIOBERTI) พระขาวปีกมองท์ซึ่งต้องการรวมอิตาลีให้เป็นสมาพันธ์รัฐภายใต้การนำขององค์ตันตะปาปา

3. การรวมอิตาลีให้เป็นอาณาจักร (KINGDOM) ภายใต้การนำของกษัตริย์ชาาร์ดิเนีย

ทัศนคติของประเทกมหาภานาจต่อการรวมอิตาลีเข้าด้วยกันค่อนข้างที่จะได้รับความเห็นใจจากทั้งอังกฤษและฝรั่งเศส โดยเฉพาะอังกฤษไม่หวั่นวิตกต่อการเกิดขึ้นของประเทกอิตาลีทั้งนี้ เพราะอังกฤษหวังจะได้รับประโยชน์ทางการค้ากับประเทกเกิดใหม่ ส่วนฝรั่งเศสมีความเห็นใจต่อการรวมอิตาลีและได้พยายามเป็นผู้ช่วยในการรวมอิตาลีเข้าด้วยกันตั้งแต่ปี ค.ศ. 1848 ซึ่งก่อนหน้านี้ฝรั่งเศสเคยมีความหวั่นวิตกต่อการเกิดขึ้นของประเทกเกิดใหม่ไม่ว่าจะเป็นอิตาลีหรือเยอรมันนี เพราะฝรั่งเศสคิดว่าประเทกเกิดใหม่มอาจจะนำความบุกเบิกมาสู่ประเทกฝรั่งเศสในภายหลัง แต่หลังจากที่หลุยส์ ฟิลิปเป้ ได้รับการเลือกตั้งขึ้นสำรองสำหรับแห่งประเทกชาติแห่งสาธารณรัฐที่ 2 แล้ว ทัศนคติของรัฐบาลฝรั่งเศสจึงเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

²Paul Bernstein and Robert W. Green, History of Civilization : Since 1648 (Vol.II, New Jersey : Rowman & Allanheld, 1975), P. 235.

แผนที่การรวมอิตาลี
ที่มา Europe, 1815-1914

ความล้มเหลวของขบวนการเสรีนิยมอิตาลีตั้งแต่ปี ค.ศ. 1820-1849

ขบวนการคาร์บอนารี (CARBONARI) ซึ่งมีความหมายถึงกรรมการเผาถ่านหิน CHARCOAL-BURNERS เป็นสมาคมลับที่มีชื่อเสียงที่สุดของอิตาลีก่อตั้งขึ้นภายหลังการพิชิตอิตาลีของราชวงศ์บูร์บองให้ได้กลับมาปกครองอย่างเป็นทางการในปี ค.ศ. 1815 ขบวนการคาร์บอนารีเป็นกลุ่มสาธารณะรัฐนิยมที่ต้องการรวมอิตาลีเข้าด้วยกันโดยการโค่นล้มอำนาจของราชวงศ์บูร์บอง ผู้ที่ปกครองอยู่ในแหล่งอิตาลี เริ่มก่อตัวขึ้นในอาณาจักรเนเปิลส์และขยายตัวขึ้นไปทางตอนเหนือของแหล่งอิตาลีโดยก่อการปฏิวัติและประท้วงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในเนเปิลส์ในปี ค.ศ. 1820 และในปีต่อมาในปี ค.ศ. 1821³

การก่อการปฏิวัติในเนเปิลส์ในปี ค.ศ. 1820

ในปี ค.ศ. 1820 ภายหลังทราบข่าวความสำเร็จของขบวนการเสรีนิยมที่สามารถบังคับให้พระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ 7 แห่งอาณาจักรนูญุญ์ลงบันปี ค.ศ. 1812 กลับมาใช้ในสเปน ขบวนการคาร์บอนารีในเนเปิลส์จึงก่อการปฏิวัติขึ้นเพื่อต่อต้านการปกครองในระบบทอน เมเดจิกของพระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ 1 (ค.ศ. 1751-1825) ด้วยความหวาดกลัวพระองค์ซึ่งพระราชทานนูญุญ์ให้แก่ชาวเนเปิลส์ ต่อมาในปี ค.ศ. 1821 ใน การประชุมที่เมืองไลบาก (CONGRESS OF LAIBACH) ประเทศออสเตรีย ที่ประชุมได้ตกลงมอบหมายให้ออสเตรียส่งกองทหารเข้าไปจัดการกับการปฏิวัติที่เกิดขึ้นในเนเปิลส์ และในที่สุดขบวนการคาร์บอนารีก็ถูกปราบปรามลงได้สำเร็จ พระเจ้าเฟอร์ดินานด์ที่ 1 ทรงหันกลับไปปกครองในระบบเบ้าได้อีกครั้งในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1821

ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในปีต่อมา ค.ศ. 1821

ในปี ค.ศ. 1821 ขบวนการคาร์บอนารีได้ก่อความวุ่นวายขึ้นในปีต่อมาโดยบังคับให้พระเจ้าวิคเตอร์ เอมมานูเอลที่ 1 (VICTOR EMMANUEL I ค.ศ. 1802-1821) พระราชทานนูญุญ์และบังคับให้พระราชนัสดังก์ พระองค์ซึ่งทรงพระชนบัตถังก์ให้แก่พระเจ้าชาลส์ ฟลิกซ์ (CHARLES FELIX ค.ศ. 1821-1831) พระอนุชาซึ่งขึ้นปกครองอาณาจักรซาร์ดิเนียภายใต้ระบบบรูซาร์นูญุญ์ แต่ในที่สุดขบวนการคาร์บอนารีก็ถูกปราบปรามโดยกลุ่มเจ้าขุนนางปีตอมงก์ด้วยความช่วยเหลือของกองทัพօสเตรีย

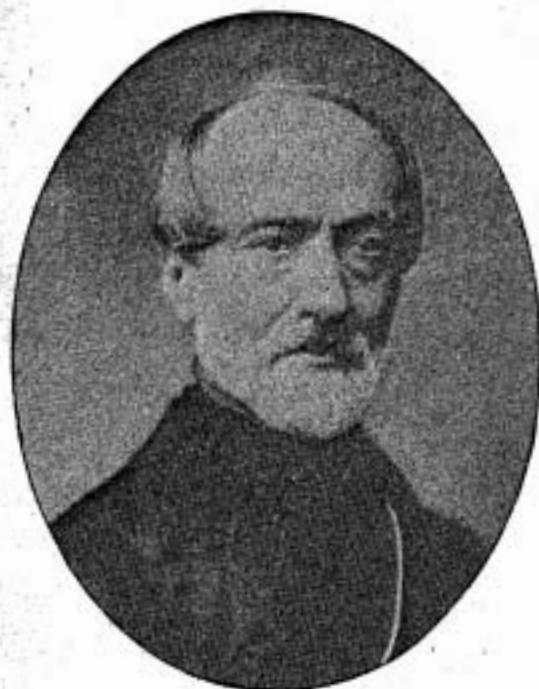
³ Alan Palmer, *The Penguin Dictionary of Modern History* (Aylesbury : Hazell Watson & Viney Limited, 1983), PP.64-65.

การปฏิวัติในปี ค.ศ. 1831

ในปี ค.ศ. 1831 ขบวนการการโบนาร์ได้ก่อการปฏิวัติขึ้นในโมดินา ปาร์มา และรัฐสันตะปาปา การปฏิวัติครั้งนี้ได้รับแรงกระตุนจากผลลัพธ์ของการปฏิวัติฝรั่งเศสในปี ค.ศ. 1830 (JULY REVOLUTION) การปฏิวัติของขบวนการการโบนาร์ในครั้งนี้เป็นที่รู้จักกันในนามของกบฏโบนาปาร์ต (BONAPARTE REBELLION) เพราะหลุยส์ 拿破เลียน (ในเวลาต่อมาคือจักรพรรดินโปเลียนที่ 3) ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกบฏครั้งนี้ อย่างไรก็ต้องยกกบฏได้ถูกปราบปรามโดยกองทัพอสเตรีย ภายหลังจากความล้มเหลวของการกบฏครั้งนี้แล้วขบวนการการโบนาร์ก็ถอยๆ หลายด้วยไป ส่วนบรรดาสมาชิกที่ยังคงเหลืออยู่ได้เข้าไปร่วมกับขบวนการอิตาลีหนุ่ม ความล้มเหลวของขบวนการการโบนาร์มีสาเหตุสำคัญมาจากการขาดผู้นำที่แท้จริง

ขบวนการอิตาลีหนุ่ม (THE YOUNG ITALY)

ขบวนการอิตาลีหนุ่มจัดตั้งขึ้นในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1831 โดยแมซซิโน (GUISEPPE MAZZINI) ค.ศ. 1805-1872 อดีตสมาชิกคนสำคัญของขบวนการการโบนาร์ โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะรวมอิตาลีเข้าด้วยกัน ภายใต้การปกครองในระบอบสาธารณรัฐด้วยวิธีการที่รุนแรงโดยมีการิบอลตี (GUISEPPE GARIBALDI ค.ศ. 1807-1882) นัก鬥志รายอื่นรักชาติชาวเมืองนิซ (NICE) เป็นสมาชิกคนสำคัญ ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1832 แมซซิโนมีแผนก่อการปฏิวัติขึ้นในปีต่อมา แต่ต้องล้มเหลวไป เพราะแผนการปฏิวัติได้เกิดการรั่วไหลไปถึงหัวหน้าอสเตรีย ในปี ค.ศ. 1834 ขบวนการอิตาลีหนุ่มมีแผนก่อการปฏิวัติขึ้นอีกในเดือนช่วงชาวอย แต่ก็มีอันต้องล้มไปในที่สุด ทำให้แมซซิโนต้องลี้ภัยไปอยู่ในฝรั่งเศส และการิบอลตีต้องลี้ภัยไปอยู่ในอเมริกาใต้

แมซซิโน

สาธารณรัฐโรมัน (ROMAN REPUBLIC)

เมื่อ สันติสุปดาห์อัสที่ 9 (PIUS IX ค.ศ. 1846-1878) ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่งสันติสุปดาห์ในปี ค.ศ. 1846 พระองค์ทรงเป็นความหวังของขบวนการชาตินิยมในแหน่งอิตาลีในฐานะ LIBERAL POPE เพราะพระองค์ได้พระราชทานวัชรารามมุณย์ และแสดงความเป็นเสรีนิยมโดยถอดการตรวจป่าวหนังสือพิมพ์ เปิดโอกาสให้กรุงโรมมีส่วนร่วมท้องถิ่นของตนเองและทรงปลดปล่อยนักโทษทางการเมือง

ต่อมาเมื่อ รอสซี นายกรัฐมนตรีของรัฐสันติสุปดาห์ได้ถูกกลบดังหารจนเสียชีวิตในเดือนพฤษจิกายน ค.ศ. 1848 จึงมีผลทำให้แนวความคิดเสรีนิยมของพระองค์เปลี่ยนแปลงไป และในที่สุดพระองค์ได้กษัตริย์มาเป็นตัวรู้กันบนเวทีการเมือง การเปลี่ยนพระทัยของสันติสุปดาห์อัสที่ 9 ทำให้แม่ชีนี และ การิบอลติ ซึ่งลี้ภัยอยู่ต่างประเทศเดินทางกลับมา ยังอิตาลีและได้สถาปนา สาธารณรัฐโรมัน ขึ้นที่กรุงโรมในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1849 โดยมีแม่ชีนีเป็นผู้นำของสาธารณรัฐโรมัน⁴

ภายใต้อำนาจการชาร์ดิเนีย ด้วยแรงกดดันของขบวนการปฏิวัติเสรีนิยมจึงทำให้ พระเจ้าชาลส์ อัลเบิร์ต (CHARLES ALBERT ค.ศ. 1831-1849) พระราชทานวัชรารามมุณย์ ให้แก่ชาวชาลส์ดิเนียในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1848 (ถือเป็นวัชรารามมุณย์ฉบับพื้นฐานของ รัชรารามมุณย์อิตาลีในเวลาต่อมา) หลังจากนั้นพระเจ้าชาลส์ อัลเบิร์ต จึงทรงหันมาประกاث ลงครามเพื่อขับไล่อิทธิพลของอสเตรียให้ออกไปจากแหน่งอิตาลี แต่พระองค์ต้องมา ประสบกับความพ่ายแพ้ที่สมรภูมิโน瓦รา (NOVARA) พระองค์จึงทรงตัดสินพระทัยและ ราชสมบัติให้แก่ พระเจ้าวิคเตอร์ เอมมานูเอลที่ 2 (VICTOR EMMANUEL II ค.ศ. 1849-1878) ผู้เป็นพระราชโอรสในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1849

ในขณะเดียวกันบนเวทีการเมืองได้ถูกปราบปรามในครอบครัวติ โมตินา ปาร์มา และเนเปิลส์ ตัวแทนภายในสาธารณรัฐโรมันรู้บាលเสรีนิยมได้ถูกกองทัพร่วงเศษกองทัพ เข้าปราบปรามจนสามารถคืนอำนาจให้แก่สันติสุปดาห์อัสที่ 9 ได้สำเร็จในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1849 และกองทัพร่วงเศษจะอยู่ในกรุงโรมเพื่อให้การอารักขาแก่องค์สันติสุปดาห์ จนถึงปี ค.ศ. 1866 และได้ถูกลับนามอีกครั้งในปี ค.ศ. 1867 และอยู่ไปจนกระทั่งปี ค.ศ. 1870

⁴Gordon A. Craig, Europe, 1815-1914 (Illinois : The Dryden Press Inc., 1972), P.191.

แหล่งที่มีนสุดท้ายของขบวนการปฏิรูปอิตาลีนิยมในแผลมอิตาลีถูกทำลายลงเมื่อ เวเนเทีย ยอมเข้ามาต่อรองกับพ็ออดเตรียมในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1849 โดยสรุปความ ตั้มเหลวของขบวนการเสรีนิยมและขบวนการชาตินิยมที่เกิดขึ้นในแผลมอิตาลีดังนี้ ค.ศ. 1820-1849 มีสาเหตุมาจาก

1. การที่อิตาลีขาดกำลังทหารที่จะมาต่อสู้กับชาติมหาอำนาจของฝ่ายออสเตรีย
2. การดำเนินนโยบายของอิตาลีเป็นการดำเนินนโยบายโดยสำพังตามหลักการที่ว่า ITALIA FARÀ DA SE (ITALY WILL DO IT HERSELF) ของพระเจ้าชาลส์อัลเบิร์ต ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง
3. ขบวนการชาตินิยมต้องการผู้นำที่เก่งและมีความสามารถรอบรู้ในการการเมือง ซึ่งจะสามารถนำอิตาลีไปสู่ความสำเร็จได้ ไม่ใช่แค่ผู้นำทางด้านความคิดอย่างแมชชีนี หรือผู้นำทางทหารอย่างการบูล็ด⁵

พระเจ้าวิคเตอร์ เอมานูเอลที่ 2

การเปลี่ยนพระทัยของล้านะปาปาไฟอัลที่ 9 ทำให้ชาวอิตาเลียนเลื่อมครัวราชและ เลิกให้การสนับสนุนแก่พระองค์ ในขณะเดียวกันความกล้าหาญของพระเจ้าชาลส์ อัลเบิร์ต ในในการนำทัพออกต่อสู้ขึ้นไปยังอิตาลีเพื่อยืนยันความคิดของฝ่ายเสรีนิยม ให้กษัตริย์มาเป็นความ หวังของกลุ่มเสรีนิยมและกลุ่มชาตินิยมในแผลมอิตาลี

พระเจ้าวิคเตอร์ เอมานูเอลที่ 2 กษัตริย์องค์ใหม่ของชาวดิเนย์ทรงทำ สัญญา สงบศึกมิลลาน กับ ออสเตรียในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1849 ซึ่งมีสาระสำคัญคือชาวดิเนย์ ต้องข้ายกค่ายปฎิกรรมสหครามจำนวน 75 ล้านฟรังก์โดยไม่ต้องสูญเสียต้นแผ่นดินแก่ออสเตรีย ในเวลาต่อมาออสเตรียได้เสนอผลค่ายปฎิกรรมสหครามลงเพื่อแลก مقابلการที่จะให้ชาวดิเนย์ ยกเดิมการใช้รัฐธรรมนูญฉบับปี ค.ศ. 1848 แต่ก็ได้รับการปฏิเสธจากพระเจ้าวิคเตอร์ เอมานูเอลที่ 2 การปฏิเสธอย่างกล้าหาญในครั้งนี้ทำให้พระเจ้าวิคเตอร์ เอมานูเอลที่ 2 ทรงได้รับความเชื่อถือจากกลุ่มผู้รักชาติชาวอิตาเลียนไม่ว่าจะเป็นกลุ่มสนาพันธ์รัฐนิยม หรือกลุ่มสาธารณรัฐนิยม และยังคงมีผลทำให้อำนาจกราชาร์ดิเนย์กล้ายมาเป็นรัฐอิสระ ภายใต้การปกครองในระบบบรัฐธรรมนูญที่เหลืออยู่เพียงรัฐเดียวในแผลมอิตาลี⁶

⁵Bernstein and Green, History of Civilization : Since 1648, PP.237-239.

⁶นีมัย รัตน์, ประวัติศาสตร์การทูตยุโรป ค.ศ. 1815-1914 (กรุงเทพฯ : นานาประชิมุกุการพิมพ์, 2522), หน้า 49-50.

ศาสตราจารย์

ศาสตราจารย์ (COUNT CAMILLO BENSO DI CAOUR ค.ศ. 1810-1861)

ถึงแม้ว่าอาณาจักรชาติเดียวได้พ่ายแพ้ก่ออสเตรียไปในสงครามที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1849 แต่ก็นับว่าเป็นโชคดีของอาณาจักรชาติเดียวที่มีรัฐบุรุษอย่างศาสตราจารย์ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการปักครองด้วยแคปปุชินอสเตรียในปี ค.ศ. 1850 ไปจนกระทั่งเสียชีวิตในปี ค.ศ. 1861

ศาสตราจารย์เกิดในครอบครัวบุนนาคปิตุมองก์ ด้วยความเชื่อมั่นในลักษณะนิยมจึงทำให้เขาก้าวขึ้นมาเป็นผู้นำในการเกษตรและหันมาพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ในรัฐอิตาลี ในปี ค.ศ. 1842 ศาสตราจารย์ได้จัดตั้งสมาคมการเกษตรขึ้นเพื่อเผยแพร่ความคิดในการพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่ในปิตุมองก์ นอกเหนือจากนี้ ศาสตราจารย์ยังเป็นผู้มีบทบาทเด่นในการส่งเสริมการสร้างทางรถไฟและจัดตั้งธนาคารรัฐในปิตุมองก์ ซึ่งศาสตราจารย์คิดว่าการกระทำการดังกล่าวจะสามารถทำให้อาณาจักรชาติเดียวพัฒนาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าทั้งทางด้านการเมืองและเศรษฐกิจในเวลาเดียวกัน

ต่อมาศาสตราจารย์ได้เดินทางไปอังกฤษเพื่อศึกษาระบบธุรกิจของอังกฤษในปี ค.ศ. 1847 ศาสตราจารย์เป็นผู้นำในการก่อตั้งหนังสือพิมพ์ IL RISORGIMENTO ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ของกลุ่มเสรีนิยมที่มีอุดมสุขหมายในการส่งเสริมการรวมอิตาลีเข้าด้วยกันภายใต้การปกครองในระบอบกษัตริย์ ศาสตราจารย์ยังเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้พระเจ้าชา尔斯 อัลเบิร์ต พระราชนานรัฐธรรมนูญในปี ค.ศ. 1848 แม้ว่าศาสตราจารย์จะไม่ได้มีบทบาทเด่นในเหตุการณ์การปฏิวัติที่เกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1848 แต่ภายหลังจากเหตุการณ์ที่ชาติเดียวได้พ่ายแพ้ก่ออสเตรียในสงครามระหว่างปี ค.ศ. 1848-1849 แล้วศาสตราจารย์ก็ได้เดินทางเข้าสู่ถนนแห่งการเมืองอย่างแท้จริงโดยการเข้ารับตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร รัฐมนตรี

ว่าการกระทำการเรื่องและรัฐมนตรีว่าการกระทำการค้า ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1850 คาดว่าจะเป็นผู้มีบทบาทอยู่เบื้องหลังในการผลักดันให้รัฐดำเนินนโยบายเจ้าก็อตซ์ยานาจ ศาสนาจักรไม่ให้เข้ามา干扰ภัยยานาจรัฐ (A FREE CHURCH IN A FREE STATE)⁷

หนทางที่จะนำไปสู่การรวมอิทธิพลในระหว่างปี ค.ศ. 1852-1870

ในเดือนพฤษจิกายน ค.ศ. 1852 คาดว่าได้รับการแต่งตั้งให้ขึ้นสำรองสำแทนนายกรัฐมนตรี ซึ่งเข้าจะอยู่ในสำแทนดังกล่าวไปเป็นเวลา 9 ปี จนกระทั่งเสียชีวิต เมื่อเข้ารับตำแหน่งแล้วคาดว่าจะจึงเร่งพัฒนาระบบการค้า ปรับปรุงระบบการคลัง จัดกองทัพขึ้นใหม่ พัฒนาเส้นทางบุกครองอาณาจักรชาชาร์ดีโดยการสร้างถนน ทางรถไฟ และการขุดคูคลองทั่วๆ ทั่วๆ ส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติโดยเฉพาะที่มาจากอังกฤษและฝรั่งเศส

คาดว่าไม่ยอมรับทฤษฎีการรวมอิทธิพลของแมริชันและเชื่อว่าการปฏิวัติตัวบยเพลิงของประชาชนไม่สามารถนำความสำเร็จมาสู่การรวมอิทธิพลตั้งตัวอย่างความล้มเหลวที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1820 ความคิดในการรวมอิทธิพลของคาดว่าในเบื้องต้นคือการรวมรัฐอิทธิพลทางตอนเหนือเข้ากับอาณาจักรชาชาร์ดีเนย ภายใต้การปกครองในระบอบกษัตริย์ภายใต้รัฐธรรมนูญ คาดว่าการรวมอิทธิพลจะไม่ประสบความสำเร็จตัวไม่ได้รับความช่วยเหลือจากภายนอก ดังนั้นในปี ค.ศ. 1855 คาดว่าจึงนำอาณาจักรชาชาร์ดีเนยเข้าไปร่วมในสหภาพที่กำลังเกิดขึ้นในควบคุมการเมือง

สงครามไครเมีย (CRIMEAN WAR ค.ศ. 1853-1856)

สงครามไครเมียเป็นสงครามที่เกิดขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1853 มีสาเหตุมาจากการที่รัสเซียเข้ารุกรานดูร์กี ในเวลาต่อมาอังกฤษกับฝรั่งเศสได้เข้าร่วมสหภาพโดยอยู่ฝ่ายเดียว กับดูร์กี ทั้งนี้เพื่อระอังกฤษกับฝรั่งเศสเกรงภัยขยายอิทธิพลของรัสเซียเข้าไปในควบคุมบริเวณ

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1855 คาดว่าได้ส่งทหารชาชาร์ดีเนยจำนวน 15,000 คน ไปช่วยเหลือฝ่ายพันธมิตรทำสงครามกับรัสเซีย ถือเป็นการดำเนินนโยบายทางการทูต เพื่อเป็นการเอาใจขักรพรตินไปเดียนที่ 3 และอังกฤษ และจะเป็นโอกาสให้คาดว่าได้นำอาปัญหาที่เกิดขึ้นในแอนดอมอิทธิพลไปประจักษ์ต่อที่ประชุมในระหว่างการท่าสนธิสัญญาสองศึก

⁷Palmer, The Penguin Dictionary of Modern History, PP.69-70

เหตุการณ์การช่วงระเบิดเข้าใส่รกราดที่นั่งของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3

ทรงครามไครเมียดิลังเมื่อรัสเซียยุติสิ่งกรรมในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1856 และอีกสามอาทิตย์ต่อมาได้มีการเจรจาเพื่อทำสนธิสัญญาสงบศึกที่กรุงปารีส คาดว่ารัฐบาลได้เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้และด้วยความอ่อนน้อมต่อมตนและความสามารถในการเชิงการทูตจึงทำให้คาดว่าเป็นที่ประทับใจต่อบรรดาณักการทูตของประเทศต่างๆ ที่เข้าร่วมประชุมในครั้งนี้ คาดว่าได้ถือโอกาสนำเสนอปัญหาที่เกิดขึ้นในแผลมอิตาลีเสนอต่อที่ประชุมซึ่งก็ได้รับความเห็นอกเห็นใจจากผู้แทนของอังกฤษแต่ก็ไม่ได้รับการยินยอมที่จะได้รับความช่วยเหลือจากอังกฤษ ส่วนจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงแสดงความสนใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในแผลมอิตาลี จึงทำให้คาดว่าจักรพรรดินีเยอรมันอาจจะได้รับความช่วยเหลือจากฝรั่งเศส ทั้งนี้ เพราะจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงเคยให้การสนับสนุนต่อขบวนการเสรีนิยมมาตั้งแต่ต้น และทรงเคยตีกับทางการเมืองมาอยู่ในแผลมอิตาลีทั้งยังเคยร่วมก่อการปฏิวัติกับขบวนการคากโนบาร์เมากอน

สงครามระหว่างออสเตรียกับชาาร์ดิเนีย (AUSTRO-SARDINIAN WAR)

ภายหลังการประชุมสันติภาพที่กรุงปารีสผ่านไปเป็นเวลา 2 ปี จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ยังไม่ได้ทรงแสดงท่าทีที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ชาาร์ดิเนีย ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1858 เฟลิกซ์ ออร์ซินี (FELICE ORSINI) ชาวอิตาเลียนผู้รักชาติหัวรุนแรงได้ข่าวว่างพระเปิดเข้าไส้รอด พระที่นั่งของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ขณะเดียวกันไปพิงอุปารากร แต่พระองค์ทรงรอดชีวิตมาได้อย่างหวุดหวิด ออร์ซินีถูกตัดสินให้ประหารชีวิต ก่อนตายออร์ซินีได้ให้เหตุผลต่อการกระทำของเขาว่า “เราทำไปเพื่อจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงเพิกเฉยต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในแคว้นอิตาลี”

ข้อตกลงปลอมเปียร์ (PLOMBIERES AGREEMENT)

ผลจากการกระทำของออร์ซินีได้ก่อความเสียหายเป็นอย่างมากให้จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงทำการนัดพบกับชาวรัสเซียเป็นการลับที่เมืองปลอมเปียร์ ในประเทศฝรั่งเศสในวันที่ 20 กรกฏาคม ค.ศ. 1858 ผลการเจรจาตามข้อตกลงปลอมเปียร์ จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงตกลงที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ชาาร์ดิเนียโดยมีเงื่อนไขว่า ชาาร์ดิเนียจะต้องเป็นฝ่ายย้ำบุหรืออสเตรียเป็นฝ่ายประกาศสงครามก่อน และจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 มีความเห็นว่า อิตาลีควรรวมกันเข้าเป็นสมาพันธ์รัฐโดยมีสันตะปาปาเป็นประธานซึ่งจะประกอบไปด้วย

1. อาณาจักรอิตาลีตอนเหนือ โดยมีชาาร์ดิเนียเป็นผู้นำสูงสุดประกอบไปด้วย ปิเหมดองท์ ชาาร์ดิเนีย ลอมบาร์ดี เวนे�тиย โนร์ดิอา ปาร์มา และบางส่วนของรัฐสันตะปาปา

2. อาณาจักรอิตาลีตอนกลาง ประกอบไปด้วยตินแคนเดนเล็กๆ ของสันตะปาปา รอบๆ กรุงโรม ทัสคานี อัมเบรีย (UMBRIA) และมาร์เชส (MARCHES)

3. อาณาจักรเนเปิลส์และซิซิลี ทางตอนใต้ฝรั่งเศสจะได้รับเมืองนีซและแคร์วัน ชาวอยุธยาเป็นการตอบแทน นอกจากนี้ตามข้อตกลงยังระบุให้จัดการอภิ夷กสมรสระหว่างเจ้าหนูคลอติลเด (CLOTILDE) พระราชบุตรสาวของพระเจ้าวิคเตอร์ เอมманูเอลที่ 2 ผู้มีพระชนมายุ 15 พระชนษา กับเจ้าชายเจอโรม ผู้เป็นพระญาติของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ซึ่งจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงหวังจะให้เจ้าชายเจอโรมได้ไปปกครองอาณาจักรอิตาลีตอนกลาง⁸

⁸Craig, Europe, 1815-1914, P.195.

สนธิสัญญาไมตรีระหว่างฝรั่งเศสกับรัสเซีย

ในเวลาต่อมาจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงดำเนินงานทางการทูตเพื่อเป็นการสร้างความแข็งแกร่งทางการเมืองระหว่างประเทศให้กับฝรั่งเศสโดยการทำสนธิสัญญานี้ในครั้นรัชกาลในเดือนมีนาคม ค.ศ. 1859 โดยรัฐเชียสัญญาที่จะวางตัวเป็นกลางเมื่อเกิดสงครามทางฝ่ายปรัสเซียก็ได้แสดงท่าทีที่จะไม่ผูกพันตนของกับเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น ส่วนรัฐบาลใหม่ของอังกฤษ ภายใต้การนำของลорดดารบี แห่งพระราชอนุรักษ์นิยมก็ไม่ได้แสดงท่าทีที่เด่นชัด

การแสดงออกตัวของท่าทีที่ไม่เด่นชัดทางการเมืองระหว่างประเทศของอังกฤษกับปรัสเซีย ทำให้จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงเกิดความลังเล แต่การยั่วยุของรัฐบาลชาวดีเนียโดยใช้วิธีการโฆษณาชวนเชื่อและการตั้งระดมพลเป็นไปอย่างไร้ผลจนทำให้ออสเตรียยื่นคำขาดต่อชาวดีเนีย เมื่อคาวาร์เพิกเฉยต่อการยื่นคำขาดของออสเตรียฯ จึงประกาศสงครามกับชาวดีเนียในเดือนเมษายน ค.ศ. 1859 อังกฤษพยายามเข้ามายกย่องลีเพื่อยุติปัญหาที่เกิดขึ้นโดยสันติวิธีแต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จ

สงครามระหว่างออสเตรียกับชาวดีเนียและฝรั่งเศส

กองทัพออสเตรียได้บุกเข้าโจมตีป้อมองท์ป่างรูตเรวแห่งกองกำลังผสมชาวดีเนีย-ฝรั่งเศส สามารถขับไล่กองทัพออสเตรียออกจากแคว้นอมบาร์ดโดยได้รับชัยชนะที่เมืองมาเจนต้า (MAGENTA) และที่เมืองซอลเฟรโน (SOLFERINO) ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1859 ก่อนที่กองกำลังผสมชาวดีเนีย-ฝรั่งเศสจะเดินทัพเข้าสู่แคว้นเวเนтиคัลลิมีข่าวว่าปรัสเซียตั้งระดมพลบริเวณสุ่มแม่น้ำไร์น และพวกพระในฝรั่งเศสก็เริ่มมีปฏิริยาต่อท้าน การกระทำของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 จึงทำให้พระองค์ทรงตัดสินพระทัยยุติสงครามและเปิดการเจรจาสงบศึกกับจักรพรรดิฟรานซิส 约瑟夫 ที่เมืองวิลล่าฟรังกา (VILLA FRANCA) ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1859 โดยไม่ได้ปรึกษาภักดิคาวาร์ จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงยังมีความสลดพระทัยที่เห็นทหารล้มตายไปเป็นจำนวนมากจากการที่สมรภูมามาเจนต้าและซอลเฟรโน

คาวาร์ลากออจากตำแหน่ง

คาวาร์ผิดหวังอย่างมากต่อการกระทำของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 จึงขอลาออกจากตำแหน่งนายกรัฐมนตรีชาวดีเนีย การเจรจาสงบศึกกระหว่างจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 กับ

จักรพรรดิพระราชนิส โจเซฟ ที่เมืองวิลล่าพาร์วังกาเป็นการเตรียมการไปสู่การทดลองขั้นตุดท้าย ซึ่งได้มีการลงนามกันในสนธิสัญญาชูริก (TREATY OF ZURICH) ในเดือนพฤษภาคมปี พ.ศ. 1859 โดยมีสาระสำคัญคือ

1. ชาวดิเนียจะได้รับคอมมาร์ตแต่เดวนเทียบบังคงอยู่ภายใต้การปกครองของอosten เทรีย
2. รัฐอิตาลีเล็กๆ เช่น ปาร์มา ทัสกานี โมดิอาโน โรมันญ่า จะไม่ถูกบังคับให้ต้องยอมรับอำนาจของกลุ่มผู้ปกครองเก่า (ซึ่งเคยให้การสนับสนุนแก่อosten เทรีย) ที่ถูกขับออกจากย่านชาปีโนขณะเดียวกันอย่างสุภาพ

การขยายอำนาจของชาวดิเนียในปี พ.ศ. 1860

การถูกต่อต้านอย่างรุนแรงโดยพวกคาดอลิกในฝรั่งเศสทำให้จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงต้องแสวงหอออกต่อสาธารณะแห่งรัฐว่าพระองค์ทรงเป็นผู้ต่อต้านการสนับสนุนรัฐที่อยู่ทางตอนกลางของแอลเบเนีย (ซึ่งกลุ่มผู้ปกครองไตรรูกขึ้นได้ตั้งแต่ปี พ.ศ. 1859) เข้ากับชาวดิเนีย แต่โดยความเป็นจริงแล้วจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 และพระเจ้าวิคเตอร์ เอมานูเอลที่ 2 ทรงเป็นผู้ชักชวนให้กลุ่มรัฐที่อยู่ทางตอนกลางของแอลเบเนียให้เข้าร่วมกับอาณาจักรชาวดิเนีย

ในเดือนสิงหาคมและเดือนกันยายน พ.ศ. 1859 ได้เกิดการชุมนุมกันขึ้นในบริเวณรัฐที่อยู่ทางตอนกลางของแอลเบเนียเพื่อประท้วงการกลั่นมาเมื่ออำนาจของกลุ่มผู้ปกครองเก่าและได้มีการเรียกร้องที่จะไปรวมเข้ากับอาณาจักรชาวดิเนีย

การกลับเข้ารับตำแหน่งของควาัวร์

ในเดือนมกราคม พ.ศ. 1860 ควาัวร์ได้กลับเข้ารับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง เมื่อเห็นว่าสถานการณ์ไม่ได้แย่ลงอย่างที่คิด และเพื่อเป็นการยุติปัญหาที่เกิดขึ้นในบริเวณรัฐที่อยู่ทางตอนกลางของแอลเบเนีย ควาัวร์จึงเข้ามาเป็นการลับกับจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 เพื่อขอโอกาสให้อาณาจักรชาวดิเนียสามารถหน่วยรัฐที่อยู่ทางตอนกลางของแอลเบเนียด้วยวิธีการลงประชามติโดยฝรั่งเศสจะได้รับเมืองนิซและแคร์วันชาวอยเป็นการตอบแทน

การลงประชามติของรัฐที่อยู่ทางตอนกลางของแอลเบเนีย

ในเดือนมีนาคม พ.ศ. 1860 ได้มีการลงประชามติในรัฐที่อยู่ทางตอนกลางของแอลเบเนีย ซึ่งประชามติส่วนใหญ่ต้องการที่จะรวมเข้ากับอาณาจักรชาวดิเนีย หลังจากนั้น

ดาวรุ่งเมืองนิซกับแคว้นขาวอยให้กับฝรั่งเศสโดยได้มีการลงนามกันในสนธิสัญญาตูริน (TREATY OF TURIN) ในวันที่ 24 มีนาคม ค.ศ. 1860 การกระทำดังกล่าวถือเป็นการจะเมิกข้อตกลงเวียนนาในปี ค.ศ. 1815 ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพของปรัสเซียในบริเวณลุ่มแม่น้ำไรน์จึงทำให้ปรัสเซียต้องหันไปดำเนินนโยบายทางการทูตใกล้ชิดกับอสเตรียในเวลาต่อมา

การสูญเสียเมืองนิซซึ่งเป็นบ้านเกิดท่าให้การรับรองดีเดียเป็นอย่างยิ่ง เช่นเดียวกับพระเจ้าวิคเตอร์ เออมานูเอลที่ 2 ที่ทรงรู้สึกเสียพระทัยเช่นเดียวกันต่อการสูญเสียแคว้นขาวอยซึ่งเป็นถิ่นฐานดั้งเดิมของบรรพนุรุษของพระองค์⁹

การรับรองดี

บทบาทในการรวมอิตาลีของการรับรองดี

ภายในการจัดการเรียลล์และชิริลล์ พระเจ้าเพอร์ดินาโนที่ 2 แห่งราชวงศ์บูร์บันของสันพระชันเมืองในปี ค.ศ. 1859 พระเจ้าฟรานซิสที่ 2 (ค.ศ. 1836-1894 ทรงมีฉายาว่า BOMBINO) พระราชนอกรสได้เด็จขึ้นครองบัลลังก์ในเวลาต่อมา ถึงแม้ว่าพระองค์จะไม่ได้ทรงดำเนินการปกครองอย่างกตัญเป็นเดียวกับพระราชบิดา แต่จากความอ่อนแอดำรงที่

⁹Ibid., P.198.

พระองค์ทรงไม่ได้รับความนิยมจากประชาชนพื้นที่ที่ให้เกิดการกบฏขึ้นในชีซิลในตอนต้นปี ค.ศ. 1860 โดยฝ่ายกบฏได้ว่องขอความช่วยเหลือจากการบินอสต์ ด้วยความเห็นชอบอย่าง ลับๆ จากคาดว่าในเดือนกุมภาพันธ์ ค.ศ. 1860 การบินอสต์และทหารอาสาสมัครจำนวน ประมาณ 1,000 คนซึ่งสวมเสื้อสีแดง (RED SHIRTS) ได้ออกเดินทางจากท่าเรือเมือง เจนัวไปขึ้นบกที่เมืองมาร์ซาลา (MARSALA) ซึ่งอยู่ทางตะวันตกของเกาะชีซิล

การบินอสต์สามารถยึดเกาะชีซิลได้ในตอนปลายเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1860 ต่อมา การบินอสต์จึงนำกองทัพข้ามช่องแคบเมสซินา (MESSINA) มายังเนเปิลส์ พระเจ้าฟรานซิส ที่ 2 ทรงต้องเดินทางออกจากเนเปิลส์ซึ่งเป็นเมืองหลวง การบินอสต์เข้ายึดกรุงเนเปิลส์ได้ใน เดือนกันยายน ค.ศ. 1860 หลังจากนั้นการบินอสต์จึงเตรียมการเดินทัวร์เพื่อเข้ายึด กรุงโรม

คาดว่าทรงรู้ว่าการเดินทัวร์เข้าสู่กรุงโรมของการบินอสต์จะเป็นการบีบบังคับให้กอง ทหารฝรั่งเศสซึ่งให้การอารักขาแก่สันตะปาปาที่กรุงโรมต้องหันมาต่อสู้กับการบินอสต์ นอกจากนี้ การเข้ายึดกรุงโรมยังอาจจะก่อให้เกิดความแค้นเคืองขึ้นกับพวกคาซาร์ติกในยุโรป ซึ่งอาจส่ง ผลกระทบทำให้การรวมอิตาลีไม่ประสบผลสำเร็จ และจะเป็นการเปิดโอกาสให้ออสเตรียเข้า แทรกแซงโดยอ้างการให้ความช่วยเหลือแก่สันตะปาปาไปอัสดที่ 9 นอกจากนี้ คาดว่า ยัง เกษงว่าความมีชื่อเสียงและความเป็นที่นิยมในหมู่ประชาชนของ การบินอสต์อาจทำให้ การบินอสต์ดึงตัวเข้ามายังฝูงนาของชาวนรรษากาคได้ของแผลมอิตาลี ด้วยเหตุผลดังกล่าว คาดว่าจึงแนะนำให้พระเจ้าวิคเตอร์ เอมманูเอลที่ 2 นำกองทัพชาวดิเนียเดินทัวร์ผ่านรัฐ สันตะปาปาไปยังเนเปิลส์

การสละอaths ของ การบินอสต์

ในขณะเดียวกันก็ได้เกิดการปฏิวัติขึ้นภายในรัฐสันตะปาปาในเดือนกันยายน ค.ศ. 1860 จึงเป็นข้ออ้างของคาดว่าที่จะส่งทหารเข้าไปในแคว้นอัมเบรียและมาร์เซล โดยไม่เข้า ไปแตะต้องกรุงโรม กองทหารชาวดิเนียสามารถยึดครองรัฐสันตะปาปาไว้ได้ทั้งหมด โดย อ้างว่าจะเข้ามารักษาราชความสงบและปราบปรามความวุ่นวายที่เกิดขึ้นในบริเวณนี้ หลังจากนั้น กองทัพชาวดิเนียจึงรับเดินทัวร์เข้าสู่อาณาจักรเนเปิลส์เพื่อไปสมทบกับกองทัพของ การบินอสต์ และจากเหตุการณ์ความวุ่นวายที่เกิดขึ้นภายในรัฐสันตะปาปาจึงทำให้การบินอสต์ตัดสินใจที่ จะไม่เดินทัวร์เข้าสู่กรุงโรม เมื่อการบินอสต์ได้พบและเจรจา กับพระเจ้าวิคเตอร์ เอมманูเอลที่ 2 แล้วการบินอสต์จึงมอบอาณาจักรเนเปิลส์และชีซิลซึ่งเข้ายึดได้ทั้งหมดให้แก่พระเจ้า

วิคเตอร์ เออมานูเยลที่ 2 โดยปฏิเสธที่จะขอรับราชวัลลห์หรือเกียรติยศใดๆ เป็นสิ่งตอบแทน ภายหลังจากนั้นการรับรองดึงเดินทางกลับบ้านที่เกาะคาบาร์รา (CAPRERA) ซึ่งอยู่ทางตะวันตกเฉียงเหนือของเกาะชาาร์ดิเนีย¹⁰

การสถาปนาอาณาจักรอิตาลี

การผนวกแคว้นอัมเบรย์ มาร์เชลล์และอาณาจักรเนเปิลส์และซิซิลีเข้ากับอาณาจักรชาาร์ดิเนียถือเป็นความสำเร็จของการรวมอิตาลีเข้าด้วยกัน ดินแดนส่วนที่ยังไม่ได้รวมเข้ากับประเทศอิตาลีที่เกิดใหม่ได้แก่ แคว้นเวเนเทียและกรุงโรม ในวันที่ 17 มีนาคม ค.ศ. 1861 ได้มีการประกาศสถาปนาอาณาจักรอิตาลีขึ้นอย่างเป็นทางการโดยมีพระเจ้าวิคเตอร์ เออมานูเยลที่ 2 ขึ้นทรงดำเนินการแห่งชาติยังอิตาลี ประเทศอิตาลีที่เกิดใหม่มีเมืองศูนย์ที่เป็นเมืองที่อยู่ในอาณาเขตของปีกมองท์เป็นเมืองหลวง และรัฐธรรมนูญของอาณาจักรชาาร์ดิเนียที่ได้ประกาศใช้มาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1848 ได้ถูกนำมาเป็นกฎหมายบรรทัดฐานของอาณาจักรอิตาลีที่เกิดใหม่ ต่อมาในวันที่ 6 มิถุนายน ค.ศ. 1861 ศาสตราจารย์บุรุษผู้มีบทบาทสำคัญในการรวมอิตาลีเข้าด้วยกันด้วยวิธีทางการทูตได้ถึงแก่อสัญกรรม

การบุกกรุงโรมของการรับรองดี

ถึงแม้ว่าศาสตราจารย์ได้ถึงแก่อสัญกรรมไปแล้วแต่รัฐบาลอิตาลีและประชาชนชาวอิตาเลียนต่างก็ยังคงความคิดในการที่จะผนวกกรุงโรมและแคว้นเวเนเทียเข้ากับประเทศอิตาลี ในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1862 การรับรองดีได้เดินทางมุ่งสู่เกาะซิซิลีโดยการรู้เท่านี้เป็นใจจากรัฐบาลอิตาลี เมื่อการรับรองดีสามารถรวบรวมอาสาสมัครได้ประมาณ 3,000 คนแล้ว เขายังเดินทางมุ่งสู่กรุงโรมโดยมีประโยชน์ดีอยู่ในในการเดินทางครั้งนี้ว่า "ROME OR DEATH" เมื่อกองกำลังอาสาสมัครของการรับรองดียกพลขึ้นบกที่เมือง卡拉เบรีย (CALABRIA) ก็ได้เกิดการประท้วงกับกองทหารของรัฐบาลอิตาลีที่บริเวณแอสเพร์โมนเต (ASPROMONTE SKIRMISH) จึงทำให้แผนการเข้ายึดกรุงโรมของการรับรองดีต้องล้มเหลวไปในที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะรัฐบาลอิตาลีเกิดเปลี่ยนใจกลัวว่าการเข้ายึดกรุงโรมของการรับรองดีอาจจะส่งผล

¹⁰ "ประวัติศาสตร์เรืองสกุล อุปราชพันธุ์ใหม่ ค.ศ. 1789-1971 (พิมพ์ครั้งที่ 5; กรุงเทพฯ : พิพิธภัณฑ์, 2522), หน้า 124.

กระทำอย่างท่อเนื่องจนท่าให้ถูกแทรกแซงจากภายนอกไม่ว่าจะเป็นพวกราชอาณาจักร ออสเตรีย หรือฝรั่งเศส

อุบัติราคสำคัญที่ทำให้อิตาลีไม่สามารถผนวกกรุงโรมให้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอิตาลีก็คือกองทัพรัฐบาลฝรั่งเศสที่อยู่ในกรุงโรมซึ่งทำหน้าที่ให้การอารักขาแก่องค์สันตะปาปา รัฐบาลอิตาลีคิดว่าธิกการดีที่สุดที่จะนำกรุงโรมมาเป็นเมืองหลวงโดยไม่เสียเลือดเนื้อคือการเข้ามาต่อรองกับรัฐบาลฝรั่งเศส ทั้งนี้ เพราะจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงเคยให้สัญญาแก่พวกราชอาณาจักรในฝรั่งเศสว่าจะสนับสนุนอิตาลีที่เกิดใหม่จะไม่มีการผนวกเอากรุงโรมเข้าไปไว้ด้วย และจากการให้สัญญาดังกล่าว จึงทำให้จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงคิดว่าจะเป็นทางออกที่ทำให้รัฐบาลฝรั่งเศสสามารถถอนกองทัพรัฐบาลฝรั่งเศสออกจากกรุงโรมได้โดยปราศจากเงื่อนไข

การประชุมในเดือนกันยายน ค.ศ. 1864 (SEPTEMBER CONVENTION)

ในวันที่ 15 กันยายน ค.ศ. 1864 ได้มีการเจรจาตกลงกันระหว่างผู้แทนของรัฐบาลฝรั่งเศสกับผู้แทนของรัฐบาลอิตาลี ฝรั่งเศสตกลงที่จะถอนกองทัพรอกรากจากกรุงโรมภายในเวลา 2 ปี โดยมีเงื่อนไขว่ารัฐบาลอิตาลีจะต้องย้ายเมืองหลวงจากเมืองคูรินไปยังเมืองฟลورเรนซ์ และในที่สุดข้อตกลงดังกล่าวก็ได้รับการรับรองจากรัฐบาลของทั้งสองฝ่าย โดยกองทัพรัฐบาลฝรั่งเศสจะถอนกำลังออกจากกรุงโรมในปี ค.ศ. 1866 ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวจะเป็นการยืนยันในคำมั่นสัญญาที่จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงให้ไว้แก่พวกราชอาณาจักรในฝรั่งเศส ในขณะเดียวกันการย้ายเมืองหลวงจากคูรินซึ่งเป็นเมืองที่อยู่ในอาณาเขตของอาณาจักรปีดมอนท์เดิมมายังเมืองฟลอรเรนซ์ในแคว้นทัสคานี จะทำให้เกิดความพอใจแก่ประชาชนอิตาเลียนที่อาศัยอยู่ทางตอนกลางและทางตอนใต้ของประเทศอิตาลี"

การยึดครองเวเนเทียในปี ค.ศ. 1866

บิスマาร์คอัครมหามหาเสนานี้ของปรัสเซียมีแผนการที่จะทำสัมภารมันกับออสเตรียเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการรวมเยอรมันเข้าด้วยกัน ในปี ค.ศ. 1865 ได้มีการพบปะเจรจา กันระหว่างบิสมาร์คกับจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 โดยจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงตกลงจะไม่ขัดขวางท้าปรัสเซียจะร่วมเป็นพันธมิตรกับอิตาลีเพื่อทำสัมภารมันกับออสเตรีย จักรพรรดิ

"Bernstein and Green, History of Civilization : Since 1648, P.244.

นไปเลียนที่ 3 ทรงคิดว่าข้อตกลงดังกล่าวจะเป็นการช่วยให้อิตาลีสามารถพนวกแคร์โนเวเน-เกียเข้ากับอิตาลีได้เป็นผลสำเร็จ และยังจะเป็นการรับจัดข้อครหาที่ความไม่แนนอนของพระองค์ที่ได้ทรงทำไว้กับคาวาร์ ในปี ค.ศ. 1859

ส่วนอิตาลีก็ได้มีการเจรจาตกลงกับหัวรัฐเชียและอสเตรียในปี ค.ศ. 1866 แต่การเจรจาระหว่างอิตาลีกับปรัสเซียดูจะประสมผลสำเร็จมากกว่าการเจรจาระหว่างอิตาลีกับอสเตรีย ดังนั้นในวันที่ 12 พฤษภาคม ค.ศ. 1866 จึงมีการทำสัญญาเป็นพันธมิตรกันระหว่างอิตาลีกับปรัสเซีย ฝ่ายอสเตรียเมื่อรู้ว่าได้ดำเนินนโยบายทางการทูตที่ผิดพลาดกับอิตาลีซึ่งเดือนอนมอบแคร์โนเวเนเกียให้แก่อิตาลีโดยมีข้อแลกเปลี่ยนว่าอิตาลีจะต้องไม่เข้ามาปุ่งเกียร์กับสองครามที่กำลังจะเกิดขึ้นระหว่างรัฐเยอรมันทั้งสอง แล้วรัฐบาลอิตาลีได้ตัดสินใจไปแล้วว่าซัยชนะที่ได้มาจากการทำสองครามจะเป็นด้วยเชื่อมที่จะก่อให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันภายใต้ประเทศ

เมื่อสองครามระหว่างอสเตรียกับปรัสเซียเกิดขึ้นในปี ค.ศ. 1866 แม้กองทัพอิตาลีจะเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ในสองครามครั้นนี้ แต่ซัยชนะที่ปรัสเซียมีต่ออสเตรียและการเข้ามาเป็นคนกลางในการเจรจาสัมภิสัมพันธ์ของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทำให้อิตาลีสามารถพนวกแคร์โนเวเนเกียเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรอิตาลีได้สำเร็จ¹²

ปัญหาของประเทศอิตาลีที่เกิดใหม่

การได้มาซึ่งแคร์โนเวเนเกียภายหลังจากการพ่ายแพ้ของกองทัพอิตาลี ในสองครามปี ค.ศ. 1866 ทำให้ชาวอิตาเลียนสูญเสียความมั่นคงเห็นความจริงบางอย่าง ปัญหาของประเทศอิตาลีที่เกิดใหม่โดยเฉพาะปัญหาความอ่อนแองของกองทัพอิตาลีมีสาเหตุสำคัญมาจากการขาดการฝึกฝนที่ดี การขาดผู้นำที่ดีเด่น การขาดอาชีวชีวทัศน์และการขาดวิญญาณแห่งการเป็นนักบุญที่ดี มีเพียงกลุ่มทหารที่เคยร่วมกองทัพการรบอดีเท่านั้นที่สามารถทำภาระนี้ได้ปางมีประสิทธิภาพ

นอกจากการขาดประสิทธิภาพของกองทัพอิตาลีแล้วความยากจนยังเป็นปัญหาสำคัญของประเทศเกิดใหม่ การเก็บภาษีอย่างรุนแรงและการเกิดภาระเงินเพื่อเป็นภาระหนักของชาวอิตาเลียน ชาวนาส่วนใหญ่เริ่มรู้ถึงสภาพความเป็นจริงที่เกิดขึ้น ส่วนพวากชนชั้นกลางและกลุ่มนชั้นสูงที่ไม่ต้องใช้ใจในปัญหาที่เกิดขึ้น

¹²Ibid., P.245.

อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่ได้ก่อความแสวงข้ามต้นยังมีความสำคัญไม่เท่ากับปัญหาการนำเอากองโรมให้กลับมาเป็นเมืองหลวงของอิตาลี เพราะปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่ผู้คนทั้งประเทศให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง จากการประชุมระหว่างอิตาลีกับฝรั่งเศสในเดือนกันยายน ค.ศ. 1864 ที่ผ่านมากองทหารฝรั่งเศสก่อเรื่องตุลักห้ามชาญจะต้องถอนตัวออกจากกรุงโรมไปในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1866

เมื่อจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงเห็นว่าอิตาลีได้ทำการย้ายเมืองหลวงจากซูรินไปยังเมืองฟลอเรนซ์ในปี ค.ศ. 1865 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว พระองค์ทรงมีความมั่นใจว่า รัฐบาลอิตาลีคงจะยกเลิกความคิดที่จะนำเอากองโรมมาเป็นเมืองหลวงของอิตาลี ดังนั้น ในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1866 จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 จึงส่งถอนกองทหารฝรั่งเศสออกจากกรุงโรม

ปัญหากรุงโรม (ROMAN QUESTION)

เมื่อเห็นว่ากองทหารฝรั่งเศสได้ถอนตัวออกจากกรุงโรมไปแล้วรัฐบาลอิตาลีก็เริ่มแผนการที่จะเข้ายึดกรุงโรมโดยมีแผนการที่จะก่อการปฏิวัติขึ้นในกรุงโรมเพื่อที่รัฐบาลอิตาลี จะได้ใช้เป็นข้ออ้างในการเข้ายึดกรุงโรม แต่แผนการดังกล่าวต้องล้มเหลวไปเพราะการบินอสตリアได้เดินทางเข้ามายังกรุงโรมในเดือนกันยายน ค.ศ. 1867 ก่อนที่จะเกิดการปฏิวัติตามแผนการของรัฐบาลอิตาลี ดังนั้น ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1867 กองทหารฝรั่งเศสจึงต้องรับเดินทางกลับไปยังกรุงโรมอีกครั้งเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่กองทัพขององค์สันตะปาปาจันกระทั่งได้รับชัยชนะต่อกองทัพของการบินอสตرياได้ในวันที่ 3 พฤศจิกายน ค.ศ. 1867 ที่สมรภูมิเมนาหานา (MENTANA) หลังจากนั้นจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 จึงทรงบุคคลปัญหากรุงโรมโดยการจัดให้มีการประชุมนานาชาติ

ผลการทบทวนของปัญหากรุงโรม

การกลับมาของกรุงโรมของกองทหารฝรั่งเศสทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างฝรั่งเศสกับอิตาลีเสื่อมเป็นอย่างมากในเวลา 3 ปีต่อมา ทั้งยังจะเป็นการท้าทายการจัดตั้งกลุ่มพันธมิตรซึ่งประกอบไปด้วย ฝรั่งเศส ออสเตรีย และอิตาลี เพื่อต่อต้านอำนาจของปรัสเซีย ซึ่งจะมีผลทำให้ฝรั่งเศสต้องอยู่อย่างโดดเดี่ยวไปจนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1870¹³

¹³Ibid., P.245.

การยึดกรุงโรมในปี ค.ศ. 1870

เมื่อเกิดสงครามระหว่างฝรั่งเศสกับปรัสเซีย (FRANCO-PRUSSIAN WAR) กองทหารฝรั่งเศสในกรุงโรมจึงต้องถอนตัวออกจากกรุงโรมในวันที่ 19 สิงหาคม ค.ศ. 1870 เพื่อกลับไปบังฝรั่งเศส กองทหารอิตาลีจึงถือโอกาสเข้ายึดกรุงโรมในวันที่ 20 สิงหาคม ค.ศ. 1870 หลังจากนั้นรัฐบาลอิตาลีได้จัดให้มีการลงประชามติในวันที่ 2 ตุลาคม ค.ศ. 1870 ผลการลงประชามติปรากฏว่าประชาชนส่วนใหญ่ต้องการให้ผนวกกรุงโรมเข้ากับประเทศอิตาลี รัฐบาลอิตาลีจึงประกาศสถาปนากรุงโรมเป็นเมืองหลวงของอิตาลี

เพื่อเป็นการเอาใจตั้งแต่ปี 1870 และชาวคาಥอลิกหัวโลกรัฐบาลอิตาลีได้ผ่านกฎหมาย LAW OF PAPAL GUARANTEES ในวันที่ 13 พฤษภาคม ค.ศ. 1871 โดยมีสาระสำคัญคือ

1. ตั้งแต่ปี 1870 ให้รัฐบาลอิตาลีรับรองความสงบเรียบร้อยในกรุงโรม
2. ผู้แทนหรือทูตต่างชาติที่จะเดินทางมาสู่สำนักงานพิทักษ์ (VATICAN CITY) จะได้รับการประทับตราโดยทางการทูต
3. ตั้งแต่ปี 1870 ให้รับเงินปีละ 3,250,000 ลิรุสเพื่อแลกเปลี่ยนกับตินแคนที่พระองค์ต้องทรงถูญเสียให้กับประเทศอิตาลี

อย่างไรก็ตาม ตั้งแต่ปี 1870 ทรงปฏิเสธที่จะยอมรับกฎหมายฉบับนี้ ส่วนตั้งแต่ปี 1870 ทรงปฏิเสธที่จะยอมรับในสถานภาพที่รัฐบาลอิตาลีมอบให้และทรงคิดว่าตั้งแต่ปี 1870 มีสถานภาพเป็นเพียงนักโทษที่ถูกกักขังอยู่ภายใต้สำนักงานพิทักษ์ จนกระทั่งถึงสมัยตั้งแต่ปี 1870 จึงได้มีการทำ สนธิสัญญาลาเตอรัน (LATERAN TREATY) กับรัฐบาลมุสลิมในปี ค.ศ. 1929 เพื่อยุติปัญหาข้อพิพาทที่มีมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1870 ซึ่งมีผลทำให้สำนักงานพิทักษ์เป็นครรภ์¹⁴

การรวมเยอรมัน (UNIFICATION OF GERMANY)

ภายหลังการประชุมที่กรุงเวียนนาสิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 1815 ตินแคนเบอร์มนีกียังไม่สามารถรวมตัวกันได้ การรวมรัฐเยอรมัน 39 รัฐเข้าด้วยกันเป็นสมาพันธ์รัฐเยอรมัน (GERMAN CONFEDERATION) ทำให้ออสเตรียและปรัสเซียกลายเป็นรัฐที่โตกว่าเดิม ภายในกลุ่mrัฐเยอรมันอื่นๆ แม้ว่าออสเตรียจะได้ตำแหน่งประธานสมาพันธ์รัฐเยอรมันที่

¹⁴Palmer, The Penguin Dictionary of Modern History, P. 247.

แผนที่การรวมเยอรมัน
ที่มา Europe, 1815-1914

เกิดใหม่ แต่จากการที่อยาณาจารอสเตรียประกอบไปด้วยกัมมุนหน้ายเชื้อชาติจึงทำให้เป็นอุปสรรคในการที่օสเตรียจะแสดงบทบาทเป็นผู้นำในการรวมติดแคนเยอรมันเข้าด้วยกัน แม้แต่แมตเตอร์นิกเองก็ยังคิดว่าคงเป็นการยากที่จะทำให้บรรดารัฐเยอรมันคิดว่าօสเตรียคือผู้นำกัมมุนรัฐเยอรมัน ในขณะเดียวกันօสเตรียก็ยังมีปรัสเซียเป็นคู่แข่งที่สำคัญ

ปรัสเซีย ได้กล้ายมาเป็นรัฐเยอรมันอย่างแท้จริงภายหลังจากการประชุมที่กรุงเวียนนาสัมมุตถลง ทั้งนี้ เพราะปรัสเซียได้รับตินแคนเพิ่มบริเวณอุ่มนแม่น้ำไรน์และเวสต์ฟราเดียในขณะเดียวกันปรัสเซียก็ต้องยอมเสียไปแลนด์ส่วนที่ปรัสเซียยึดครองอยู่ให้แก่รัสเซีย ผลจากข้อตกลงเวียนนาทำให้ปรัสเซียได้เปรียบօสเตรียที่มีกัมมุนหน้ายเชื้อชาติมากยูร่วมกัน โดยเฉพาะในช่วงเวลาดังกล่าวถือเป็นช่วงเวลาที่อิทธิชาตินิยมกำลังมีบทบาทสำคัญในทางการเมือง อย่างไรก็ตาม օสเตรียก็ยังคงเป็นรัฐที่มีอำนาจสูงสุดภายในกัมมุนรัฐเยอรมันในระหว่างปี ค.ศ. 1815-1858 การที่ปรัสเซียได้กล้ายมาเป็นคู่แข่งสำคัญโดยเฉพาะภายหลังจากปี ค.ศ. 1858 ไปแล้วจึงก่อให้เกิดความขัดแย้งซึ่งจะมีผลทำให้รัฐเยอรมันอื่นๆ รู้ว่า โครงสร้างของกัมมุนรัฐเยอรมันที่แท้จริง¹⁵

ปัจจัยที่จะนำไปสู่การรวมเยอรมัน

1. ความคิดในการรวมเยอรมันเข้าด้วยกันอย่างแท้จริงเกิดขึ้นตั้งแต่ปี ค.ศ. 1806 เป็นต้นมา เมื่อบรรดาภักดิ์รัฐเยอรมันต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของฝรั่งเศสภายใต้การนำของจักรพรรดินโปเลียนจนกระทั่งบรรดาภักดิ์รัฐเยอรมันสามารถขับไล่อิทธิพลของฝรั่งเศสออกไปได้ในปี ค.ศ. 1813 ในสงครามปลดปล่อย (WAR OF LIBERATION) เมื่อสองครั้มยุติลงแล้วความคิดของกัมมันนักวิชาการและกัมมุนชั้นกลางในเรื่องของการรวมเยอรมันเข้าด้วยกันก็เริ่มพิริยาลออกไป

2. อิทธิพลทางความคิดของนักพิชิตและศิลปินชาวเยอรมันเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่จะเร่งเร้าให้เกิดการรวมเยอรมันตั้ง เช่น ฟิชท์ (FICHTE) ได้เขียนหนังสือชื่อ ADDRESSES TO THE GERMAN NATION ในระหว่างปี ค.ศ. 1807-1808 เรียกร้องให้มีการรวมชาติเยอรมัน พี่น้องครรภ์กริมม์ (GRIMM BROTHERS) ได้ร่วมกันทำวิจัยและค้นพบว่าภาษาเยอรมันเป็นภาษาต้นกำเนิดของภาษาอื่นๆ อีกมากมาย นักประวัติศาสตร์ เช่น แรนเค (RANKE) และ ไทร์สเซ (TREITSCHE) ได้กระตุ้นความรู้สึกชาตินิยมเยอรมันโดยการ

¹⁵Bernstein and Green, History of Civilization : Since 1648, P.221.

ยกย่องความยิ่งใหญ่ในอ็ตติคของชนเผ่าเยอรมัน นอกจากนี้ทักษิอง อันเดรต์ (ARNDT) และบานเพลสของโคร์นเนอร์ (KORNER) ยังเป็นแรงกระตุ้นที่ก่อให้เกิดวิญญาณแห่งความรู้สึกชาตินิยมขึ้นในหมู่ชาวเยอรมัน

3. การก่อตั้งสมาคมชรัฐเยอรมันในสมัยการประชุมที่กรุงเวียนนาโดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อพยายามป้องกันการขยายอำนาจของฝรั่งเศสในบริเวณดูมนแม่น้ำไรน์ ถึงแม้จะเป็นองค์กรที่ อ่อนแอบเนื่องจาก การแข่งขันซึ่งเกิดขึ้นภายในระหว่างอํอสเตรียกับปรัสเซีย และความหวั่น เกเรงของบรรดาภักดุเมรัฐเยอรมันต่อการที่จะต้องสูญเสียความเป็นอิสระให้แก่รัฐที่ใหญ่กว่า แต่สมาคมชรัฐเยอรมันก็ยังเป็นจุดเริ่มต้นที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการรวมเยอรมันเข้าด้วย กันในเวลาต่อมา

4. ความเจริญเติบโตของสหภาพศุลกากรหรือโซลเฟรน (ZOLLVEREIN) เป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างปรัสเซียกับบรรดาภักดุเมรัฐเยอรมันอีกหนึ่ง โดย ใช้แนบท้ายการค้าเสรี โซลเฟรนตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1818 โดยมีปรัสเซียเป็นผู้นำ ดังนั้น อํอสเตรียจึงพยายามทำลายสหภาพศุลกากรโดยการซักสวนบรรดาภักดุเมรัฐเยอรมันที่อยู่ทาง ตอนใต้ให้ถูกจากการเป็นสมาชิกสหภาพศุลกากรแต่ความพยายามดังกล่าวก็ไม่ประสบ ผลสำเร็จ อย่างไรก็ตาม การรวมตัวของสหภาพศุลกากรถือเป็นก้าวแรกที่จะทำให้เยอรมัน รวมตัวกันได้ภายใต้การนำของปรัสเซีย¹⁰

5. ภายหลังจากปี ค.ศ. 1840 เป็นต้นมาปัญหา ชเลสวิก-โซลสไตน์ (SCHLES WIG-HOLSTIEN) ระหว่างรัฐเยอรมันกับเดนมาร์กจะเป็นตัวจุดประกายที่ก่อให้เกิดความ รู้สึกชาตินิยมขึ้นภายในกลุ่มรัฐเยอรมัน

6. ความเจริญเติบโตของกลุ่มชนชั้นกลางที่มีการศึกษาอนุบาลมาเป็นกลุ่มอิทธิพล สำคัญที่จะทำหน้าที่กระตุ้นจนก่อให้เกิดการรวมเบื้องต้นเข้าด้วยกัน ทั้งนี้ เพราะชนกลุ่มนี้ มองเห็นถึงความแตกแยกทางการเมืองซึ่งน่าความอ่อนแอมากที่สุดในแคนเบอร์ร์ ชนกลุ่มนี้ เชื่อมในความสำเร็จของสหภาพศุลกากรและยังเป็นกลุ่มที่ได้รับอิทธิพลมากจากแนวความคิด ของฟรีดริช ลิสท์ (FRIEDRICH LIST) ผู้สนับสนุนให้มีการรวมชาติเบื้องต้นเข้าด้วยกัน เพราะจะเป็นหนทางนำไปสู่ความสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจ

¹⁰Otto V. St. Whitelock, "Zollverein," Encyclopedia Americana, Vol.29 (1974), PP.791-792

อุปสรรคสำคัญของการรวมเยอรมันที่เข้าด้วยกัน

- ความขัดแย้งระหว่างออสเตรียกับปรัสเซียเพื่อแบ่งกันเป็นใหญ่ในบรรดาภุคุณรัฐเยอรมัน
- ความหวาดกลัวของบรรดาราชรัฐเยอรมันบางกลุ่มที่ความทะเยอทะยานของปรัสเซียเป็นสิ่งผลักต้นให้บรรดาราชรัฐเยอรมันเหล่านั้นไปอยู่ฝ่ายเดียวกับออสเตรีย
- ความต้องการความเป็นอิสระและการคงไว้ซึ่งดินแดนที่มีอยู่ของบรรดาภุคุณรัฐเยอรมันถือเป็นประเด็นที่ได้ปฏิบัติสืบท่อกันมาตั้งแต่古อกลาง เป็นอุปสรรคสำคัญอีกประการต่อการรวมเยอรมันนี้
- ความแตกต่างทางศาสนาเชิงปรัสเซียและกลุ่มรัฐเยอรมันทางตอนเหนือนั้นถือเป็นภัยคุกคาม ส่วนออสเตรียและกลุ่มรัฐเยอรมันทางตอนใต้นั้นถือเป็นภัยคุกคาม อีกปัจจัยที่นำความแตกแยกมาสู่กลุ่มรัฐเยอรมัน
- อุปสรรคขัดขวางที่มาจากการกระทำของประเทศฟรังเศสซึ่งต้องการท่าให้เกิดความแพกแขกและการทำให้กลุ่มรัฐเยอรมันเกิดความอ่อนแอด้วยการทั้งเกิดสองครั้งระหว่างฟรังเศสกับปรัสเซียในปี ค.ศ. 1870
- ความขัดแย้งในเรื่องของการรวมเยอรมันที่ยังไม่สามารถหาข้อยุติลงได้ในประเทินที่จะรวมอาณาจักรออสเตรียและดินแดนในอาณัติที่ไม่ได้เป็นเยอรมันเข้ากับประเทศเยอรมันที่กำลังจะเกิดใหม่ หรือจะให้มีการรวมเฉพาะดินแดนที่มีชาวเยอรมันแท้อาศัยอยู่ซึ่งทำให้เป็นการตัดอาณาจักรออสเตรียออกไปจากประเทศเยอรมันที่กำลังจะเกิดใหม่ แต่ก็ยังมีข้อยกเว้นที่จะเปิดโอกาสให้ออสเตรียในส่วนที่เป็นเยอรมันแท้ (OSTMARK) สามารถเข้ามาร่วมกับประเทศเยอรมันใหม่ได้ ปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่รุ่มเร้าการรวมเยอรมันมาตั้งแต่สมัยสหภาพฟรังเศสเพร็คไปจนกระทั่งปี ค.ศ. 1849 เมื่อสหภาพฟรังเศสเพร็คได้มอบมงกุฎจักรพรรดิเยอรมันให้แก่พระเจ้าเฟรเดอริก วิลเลียมที่ 4 แห่งปรัสเซียแต่ก็ได้รับการปฏิเสธ ในที่สุดสหภาพฟรังเศสเพร็คจึงถูกบุบไปในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1849
- ภาษาหลังเหตุการณ์ ความอัปยศที่โอลมุทซ์ ซึ่งเป็นความขัดแย้งระหว่างออสเตรียกับปรัสเซียยุติลงโดยปรัสเซียถูกบังคับให้ยุติ การรวมตัวที่เมืองเอเพร็ค ในปี ค.ศ. 1850 นอกจากนี้ ปรัสเซียยังต้องหันมายอมรับการพื้นฟูสมាជันชรัฐเยอรมันซึ่งมาใหม่ภายใต้การนำของออสเตรียซึ่งมีผลทำให้แผนการรวมเยอรมันของปรัสเซียภายในได้การนำเสนอของพระเจ้าเฟรเดอริก วิลเลียมที่ 4 มีอันต้องล้มไปในที่สุด และยังมีผลทำให้ออสเตรียได้หัวใจกลับมาเป็นผู้นำของบรรดาภุคุณรัฐเยอรมัน ส่วนปรัสเซียต้องยอมรับ

สภาพดังกล่าวและดำเนินนโยบายทางการเมืองในฐานะรัฐผู้นำอันดับสองในสมัยพันธุ์รัฐเยอรมันไปจนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1858¹⁷

การเข้าสู่ยุคใหม่ของปรัสเซีย

ในตอนปลายปี ค.ศ. 1858 พระเจ้าเฟรเดอริก วิลเลียมที่ 4 ทรงมีพระชนิษฐ์เป็นตั้งนั้น เจ้าชายวิลเลียม พระอนุชาซึ่งทำหน้าที่เป็นองค์ผู้สำเร็จราชการ (REGENT) เจ้าชายวิลเลียมทรงยกເಡີກງານເຄຫດຕ່າງໆ ให้พระเจษฐ์ได้ทรงทำหน้าที่ไว้เป็นจำนวนมาก การกระทำดังกล่าวทำให้เกิดความเสื่อมเสียและก่อสัมชาตินิยมเริ่มมีความหวังขึ้นมา อີກครັງ กรุงเบอร์ลินได้ก่อตัวมาเป็นศูนย์กลางทางการเมืองของบรรดาผู้แทนของกลุ่มรัฐเยอรมัน นอกจากนี้ ความสำเร็จของพวกชาตินิยมอีกครั้งในปี ค.ศ. 1859 และ 1860 ยังเป็นแรงกระตุ้นของการทำงานของขบวนการชาตินิยมเยอรมัน

ความพยายามของกองทัพօสเตรียในสังคมร่วมกับชาวดิเนียในปี ค.ศ. 1859 ได้ส่งผลต่อแนวความคิดของเจ้าชายวิลเลียมเป็นอย่างมาก พระองค์ทรงเห็นว่าถึงแม้ออสเตรีย กำลังจะพยายามในสังคมร่วมนี้แต่ออกเดริบก็ยังไม่ยอมแบ่งอำนาจจากการเป็นผู้นำกลุ่มรัฐเยอรมันเพื่อแลกกับความช่วยเหลือที่เสนอให้โดยปรัสเซีย เจ้าชายวิลเลียมยังทรงมองเห็นถึงจุดนักพร่องของกองทัพปรัสเซียในระหว่างการตั้งระดมพลที่บริเวณสุ่มแม่น้ำไรน์ในปี ค.ศ. 1859 เพื่อที่จะให้การช่วยเหลือแก่ออสเตรีย ดังนั้น การปรับปรุงกองทัพปรัสเซียให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นจึงเป็นสิ่งจำเป็น เพื่อเป็นการสนับสนุนต่อโยนาดังกล่าว อัลแบร์ท พ่อน รูน (ALBRECHT VON Roon) จึงได้รับการแต่งตั้งขึ้นเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมและนายพลเยอรมุก พ่อน มอลเต (HELMUTH VON MOLTKE) ก็ได้รับการแต่งตั้งขึ้นค่าแรงตำแหน่งเป็นผู้บัญชาการทหารสูงสุด¹⁸

¹⁷Bernstein and Green, *History of Civilization : Since 1648*, P.224.

¹⁸Ibid., P.224.

การรวมตัวกันชั่วคราวระหว่างออสเตรียกับปรัสเซีย

ผลการทบทวนของสหภาพระหว่างออสเตรียกับชาวดิบีนีเย่ทำให้ออสเตรียกับปรัสเซียสามารถรวมตัวกันได้เพียงชั่วคราวที่เมืองเทพลิตซ์ (TEPLITZ) ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1860 เมื่อรัฐเยอรมันทั้งสองถูกขู่จากพรรดินโปเลียนที่ 3 แต่เนื่องจากความขัดแย้งเพื่อยังกันเป็นใหญ่ในระหว่างรัฐทั้งสองยังคงอยู่จึงทำให้ออสเตรียกับปรัสเซียไม่สามารถหันมารวมตัวกันได้อย่างแท้จริง นอกจากนี้รัฐเยอรมันทั้งสองยังได้หันมาแข่งขันกันเพื่อชิงความเป็นใหญ่ภายในกลุ่มรัฐเยอรมันอย่างจริงจังตั้งแต่ปี ค.ศ. 1861 เป็นต้นมา

ความขัดแย้งระหว่างรัฐบาลกับรัฐสภา

ในปี ค.ศ. 1860 เจ้าชายวิลเลียมทรงเสนอแผนการปรับปรุงกองทัพบกต่อรัฐสภาปรัสเซีย (LANDTAG) โดยขอให้มีการเพิ่มกำลังพลในกองทัพบกจากจำนวน 200,000 คน ขึ้นไปเป็น 371,000 คน และขอให้มีการขยายเวลาไว้รับราชการทหารจาก 2 ปีขึ้นไปเป็น 3 ปี แผนการปรับปรุงกองทัพดังกล่าวทำให้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายไปประมาณ 9.5 ล้านทาเลอร์ (THALERS)

สภานุแท่นราชภราจังหวัดอยู่ภายใต้อิทธิพลของสมาชิกกลุ่มเสรีนิยมไม่ต่อยจะเห็นด้วยกับข้อเสนอดังกล่าว เพราะสมาชิกสภากลุ่มนี้มักมีเรื่องขัดแย้งกับองค์พระมหาภัตตริย์และกลุ่มทหารซึ่งถือเป็นพวกปฏิริยา (REACTIONARY-MILITARY CLIQUE) ต่อมาเมื่อมีการเลือกตั้งในปี ค.ศ. 1861 ปรากฏว่าพวกเสรีนิยมได้รับคะแนนเสียงอย่างท่วมท้นทำให้มีเสียงส่วนใหญ่ในสภานุแท่นราชภราจังหวัด ดังนั้น สมาชิกสภานุแท่นราชภราจุ่มเสรีนิยมจึงเรียกร้องให้มีการแยกแข่งขันประมาณทางทหารเต็มไปหมดและขอให้ลดเวลาไว้รับราชการทหารลงเหลือเพียง 2 ปี ซึ่งการกระทำดังกล่าวถือเป็นการต่อต้านระหว่างองค์พระมหาภัตตริย์กับสมาชิกสภานุแท่นราชภราจุ่มเสรีนิยม

พระเจ้าวิลเลียมที่ 1 (WILLIAM I ค.ศ. 1861-1888)

ในปี ค.ศ. 1861 พระเจ้าเฟรเดอริก วิลเลียมที่ 4 เสธิจักรวรดิ ดังนั้น เจ้าชายวิลเลียม องค์ผู้สำเร็จราชการจึงเดิมที่ขึ้นดำรงตำแหน่งกษัตริย์ปรัสเซียในฐานะของพระเจ้าวิลเลียมที่ 1 และเนื่องจากความขัดแย้งที่พระองค์ทรงมีกับรัฐสภาจึงทำให้พระองค์ทรงสั่งยุบสภานี้ในปี ค.ศ. 1862 แต่กลับปรากฏว่าการเลือกตั้งที่ได้กระทำในเวลาต่อมาได้ส่งผลให้สมาชิกสภานุแท่นราชภราจุ่มเสรีนิยมได้รับคะแนนเสียงเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น พระเจ้า

วิสเดิมที่ 1 จะต้องตัดสินพระทัยว่าพระองค์จะหาทางออกโดยการผละราชบัลลังก์ หรือจะทรงยกเลิกความคิดในการปรับปรุงกองทัพนก ซึ่งตัวพระองค์ทรงเลือกให้มีข้อหดังก็จะทำให้ปรัสเซียมีรูปแบบการปกครองในระบบบริสุทธิภาพอย่างแท้จริง ในขณะที่กำลังเกิดวิกฤตการณ์อยู่นั้น พ่อน รุน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคลาโนมได้ทูลยับยั้งการผละราชบัลลังก์ และถวายคำแนะนำให้พระองค์ทรงเรียกบิสมาร์ค เอกอัครราชทูตปรัสเซียประจำประเทศฝรั่งเศส ให้กลับมาช่วยแก้ปัญหาที่กำลังเกิดขึ้นในปรัสเซียโดยบิสมาร์คจะได้รับตำแหน่งเป็นอัครมหาเสนาบดี (CHANCELLOR) เมื่อบิสมาร์คตอบรับแล้วเขากะอยู่ในท่าทางเมืองดังกล่าว ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1862 ไปจนกระทั่งถึงปี ค.ศ. 1890¹⁹

บิสมาร์ค

¹⁹Ibid., PP.225-226

บิสมาร์ค (OTTO VON BISMARCK ค.ศ.1815-1898)

บิสมาร์คเกิดในคระกุลผู้ดีชนบทในปรัสเซียหรือที่รู้จักกันในนามของพวงยุงเกอร์ (JUNKERS) ซึ่งรักการผลิตภัย ชอบการสังสรรค์เล่นแต่ก็ใช้ความคิด บิสมาร์คมีลักษณะเป็นนักชาตินิยมปรัสเซียเพาะเจ้าฝ่ายที่จะเห็นความยิ่งใหญ่ของประเทกปรัสเซียมาเป็นเวลากว่า²⁰ และด้วยความเป็นนักอนุรักษ์นิยมบิสมาร์คได้คัดค้านการปฏิวัติของกลุ่มเสรีนิยมที่เกิดขึ้นในระหว่างปี ค.ศ. 1848-1849 อย่างเต็มที่ ในระหว่างปี ค.ศ. 1851-1859 บิสมาร์คได้รับตำแหน่งผู้แทนของปรัสเซียเข้าร่วมประชุมกับสมาชิกชั้นนำของฝรั่งเศส เฟรด ซึ่งเขาได้ต่อสู้ทางการทูตกับออสเตรียจนทำให้เขามีความคิดว่าปรัสเซียจะสามารถรวมเยอรมันเข้าด้วยกันได้สำเร็จก็ต่อเมื่อได้รับชัยชนะเหนือออสเตรียเสียก่อน

บิสมาร์คได้รับตำแหน่งเอกอัครราชทูตไปประจำที่กรุงเซนต์ปีเตอร์สเบิร์กในระหว่างปี ค.ศ. 1859-1861 ทำให้บิสมาร์ค มีโอกาสได้ใกล้ชิดกับพระเจ้า沙ร์อเล็กซานเดอร์ที่ 2 ซึ่งได้กล่าวมาเป็นประสมการณ์ที่มีประโยชน์ต่อการทำงานในตำแหน่งอัครมหาเสนาบดีของบิสมาร์คในเวลาต่อมา

ในปี ค.ศ. 1862 บิสมาร์คถูกส่งไปเป็นเอกอัครราชทูตปรัสเซียประจำกรุงปารีส ทำให้เขามาสามารถศึกษาถึงลักษณะนิสัยและความต้องการของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ก่อน ที่เขายังถูกเรียกตัวกลับไปยังกรุงเบอร์ลินเพื่อทำหน้าที่เป็นอัครมหาเสนาบดีให้แก่พระเจ้าวิลเลียมที่ 1

เมื่อเขารับตำแหน่งอัครมหาเสนาบดีแล้วบิสมาร์คก็ต้องต่อสู้กับสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรกลุ่มนี้ โดยเมื่อมีการประชุมในเดือนกันยายน ค.ศ. 1862 บิสมาร์คได้แสดงต่อรัฐสภาว่า การพูดเพียงอย่างเดียวหรือการใช้เสียงข้างมากนั้นไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ การแก้ไขปัญหาที่ถูกต้องคือการใช้นโยบาย "เลือดและเหล็ก" (BLOOD AND IRON)²¹

เมื่อบิสมาร์คประสบปัญหารือของประมานาคนพราสกาผู้แทนราษฎรปฎิเสธที่จะผ่านงบประมาณประจำปีของประเทศ บิสมาร์คจึงแนะนำพระเจ้าวิลเลียมที่ 1 ให้ทรงตั้งบุตรสองและต่อสู้กับสมาชิกสภาพผู้แทนราษฎรกลุ่มนี้ด้วยมาตรการที่รุนแรง

²⁰ น้ำดินบุญเปิ่ยม, อุโรปสมัยใหม่ ค.ศ.1789-1914 (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2523), หน้า 140.

²¹ อัชยา โภมงคลยุจนาและคณะ, อารยธรรมตะวันตก (กรุงเทพฯ : บริษัท ประชาชน จำกัด, 2528), หน้า 414.

การปฏิรัติในโปแลนด์

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1863 พวกโปแลนด์อยู่ภายใต้การปกครองของรัสเซียได้ก่อการปฏิรัติขึ้นจนถูกปราบปราบอย่างรุนแรงก่อให้เกิดผลที่ติดตามมาคือรัฐบาลซึ่งถูกแรงกดดันทางด้านการเมืองระหว่างประเทศจาก ออสเตรีย ฝรั่งเศสและอังกฤษ แต่บิスマาร์คกลับใช้ความฉลาดทางการทูตโดยให้การสนับสนุนต่อการกระทำของพระเจ้าชาร์โอลีกษานเดอร์ที่ 2 จนทำให้เข้าได้รับความชื่นชมจากพระเจ้าชาร์โอลีกษานเดอร์ที่ 2 เป็นอย่างมาก

ในเดือนสิงหาคม ค.ศ. 1863 ออสเตรียจึงเป็นตัวตั้งตัวตี่ในการจัดการชุมนุมกู้ม เสรีนิยมขึ้นในเดือนมกราคมเพื่อประท้วงการกระทำของบิสมาร์คโดยจักรพรรดิฟรานซ์ 约瑟ฟแห่งออสเตรียทรงจัดการประชุม CONGRESS OF PRINCES ขึ้นในออสเตรีย แต่บิสมาร์คได้ต่อต้านการกระทำตั้งแต่ล้า โดยการขอร้องไม่ให้พระเจ้าวิลเลียมที่ 1 เสด็จไปร่วมประชุมในครั้งนี้ซึ่งก็ส่งผลทำให้การประชุมในครั้งนี้ไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ ออสเตรียได้ตั้งความหวังเอาไว้

การทำสหคุรมาเพื่อการรวมเยอรมันของบิสมาร์ค

นโยบายรุนแรง "เดือดและเหล็ก" ของบิสมาร์คได้แสดงออกให้เห็นอย่างเด่นชัด โดยการทำสหคุรมาถึง 3 ครั้งเพื่อการรวมประเทศเยอรมันเข้าด้วยกัน สองครั้งในแต่ละครั้ง จะเป็นการกรุยทางไปสู่สหคุรมาครั้งที่ 4 ไป²²

สหคุรมา กับเดนมาร์ก (THE DANISH WAR OF 1864)

ดินแดนซัลซ์เวิก-ไฮล์สไตน์ (SCHLESWIG-HOLSTEIN) เป็นดินแดนที่เป็นปัญหาระหว่างกัมรัฐเยอรมันกับเดนมาร์กมาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1848 ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นอีกครั้ง ภายหลังการขึ้นครองบัลลังก์ของพระเจ้าคริสเตียนที่ 9 แห่งเดนมาร์ก ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1863 เพราะพระองค์ได้ทรงประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ซึ่งจะมีผลทำให้เกิดการแยกซัลซ์เวิกออกจากไฮล์สไตน์โดยการผนวกซัลซ์เวิกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเดนมาร์ก ส่วนไฮล์สไตน์ยังคงมีสถานภาพทางการเมืองไม่เปลี่ยนแปลงคือยังคงมีฐานะเป็นสมาชิกของสหพันธรัฐเยอรมันและคงความผูกพันกับเดนมาร์กโดยการอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์เดนมาร์กการผนวกซัลซ์เวิกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอาณาจักรเดนมาร์กถือเป็นการ

²² น้ำเงิน บุญเปื้อน, ยุโรปสมัยใหม่ ค.ศ. 1789-1914, หน้า 141.

จะเมตติชีลารอโนดอน (LONDON PROTOCOL) ซึ่งได้ทำไว้ในวันที่ 8 พฤษภาคม ค.ศ. 1852 โดยมี อังกฤษ รัสเซีย ฝรั่งเศส สวีเดน ปรัสเซีย ออสเตรียและเดนมาร์ก ได้ร่วมกัน ลงนามค้าประภันในให้มีการแบ่งแยกดินแดน 3 แห่งคือ ชลสเวิก โซลสไตน์และเลาเอนเบิร์ก (LAUENBURG) แต่ให้ดินแดนทั้ง 3 แห่งยังคงอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์เดนมาร์ก ดินแดนโซลสไตน์และเลาเอนเบิร์กซึ่งเป็นสมาชิกของสมาคมธนารักษ์เยอรมันมีประชากรเกือบ ทั้งหมดเป็นชาวเยอรมัน ส่วนชลสเวิกมีประชากรบางส่วนเป็นชาวเยอรมัน ประชากรส่วนใหญ่ของชาวเยอรมันต้องการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นโดยการยกดินแดนชลสเวิกและ โซลสไตน์ให้แก่ดุ๊กเพอร์เตอร์วิค แห่ง ออสเตรเนบิร์ก (DUKE FREDERICK OF AUGUSTENBURG) ซึ่งทางออกดังกล่าวเท่ากับเป็นการยกเด็กข้อมูลมัตตินเดนหั้งสอง แห่งที่มีต่อ กษัตริย์เดนมาร์ก และจะทำให้ดินแดนหั้งสองได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของสมาคมธนารักษ์ เยอรมันอย่างแท้จริง ซึ่งเป็นแนวความคิดและความต้องการเช่นเดียวกับของบิสมาร์ค ดังนั้น บิสมาร์คจึงขอความร่วมมือจากออสเตรียให้ช่วยรักษาสถานภาพเดิมของรัฐทั้งสองเอาไว้ โดยให้คงอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์เดนมาร์ก แต่จะต้องไม่ถูกรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่ง ของเดนมาร์ก บิสมาร์คหวังเอาไว้ว่าการกระทำดังกล่าวคงจะทำให้เดนมาร์กเกิดความไม่ พอดใจและจะหันมาเป็นฝ่ายประกาศสังคมกับออสเตรียและปรัสเซีย ซึ่งการท้าสังคมกับ เดนมาร์กจะทำให้รัฐบาลปรัสเซียได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มชาตินิยมภายในประเทศและ จะทำให้ปรัสเซียได้รับดินแดนเพิ่ม

ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1863 เดนมาร์กก็ผนวกชลสเวิกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของ เดนมาร์ก ออสเตรียและปรัสเซียซึ่งยืนคำชาติให้รัฐบาลเดนมาร์กยกเลิกการใช้รัฐธรรมนูญ ฉบับปี ค.ศ. 1863 มิฉะนั้นก็จะต้องเกิดสังคมรุนแรง เดนมาร์กคิดว่าอย่างกฤษจะให้ความช่วยเหลือ จึงประกาศสังคมกับออสเตรียและปรัสเซีย ซึ่งแม้ดอร์ทมูนเดอร์สตันรัฐมนตรีว่าการ กระทำการต่างประเทศของอังกฤษจะให้การสนับสนุนต่อเดนมาร์ก แต่ดินแดนชาว อังกฤษส่วนใหญ่กลับไม่เห็นด้วย เพราะยังเกรงกังวลต่ออิทธิพลของฝรั่งเศสและรัสเซีย มากกว่าการเกิดของประเทศเยอรมันสังคมซึ่งได้ดำเนินต่อมา²

²Ibid., หน้า 142.

กองกำลังผสม ออสเตรีย-ปรัสเซีย ได้รับชัยชนะอย่างรวดเร็วในตอนทันปี ค.ศ. 1864 หลังจากนั้น อังกฤษจึงเป็นมือเข้ามาใกล้เกรียงโดยการเรียกประชุมกลุ่มประเทศมหาอำนาจที่กรุงตอนตุนในระหว่างเดือนเมษายนถึงมิถุนายน ค.ศ. 1864 แต่ก็ไม่สามารถหาข้อตกลงได้ สองคราฟได้ดำเนินต่อไปจนกระทั่งเคนمار์กเป็นฝ่ายแพ้ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1864 หลังจากนั้นจึงได้จดให้มีการกำหนดข้อตกลงสงบศึกขึ้นที่กรุงเวียนนา

สนธิสัญญาสงบศึกเวียนนา (TREATY OF VIENNA)

สนธิสัญญาสงบศึกเวียนนามีการลงนามกันในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1864 โดยมี สาระสำคัญคือ ชแสงวิก ไฮลส์ไตน์และเลาเอ็นเบิร์ก ให้อัญญายิการปักครองของ ออสเตรียและปรัสเซียร่วมกัน และถึงแม้ว่าบิスマาร์คจะเห็นด้วยกับสนธิสัญญาฉบับดังกล่าว ในเวลาหนึ่งแต่บิスマาร์คก็ยังคงความตั้งใจที่จะมองว่าดินแดนของทั้งสามแคว้นให้มาเข้ากับ ปรัสเซียแต่เพียงฝ่ายเดียว ดังนั้น ความตั้งพันธ์ระหว่างปรัสเซียกับออสเตรียจึงดำเนินไป สู่ความขัดแย้งต่อการแข่งขันชแสงวิกและไฮลส์ไตน์ในเวลาต่อมา โดยฝ่ายออสเตรียยังคงให้ การสนับสนุนต่อข้อเรียกร้องเดิมที่จะให้ดูดเฟรเดอริก แห่งอ็อกซ์เตเนนเบิร์กได้รับสิทธิในการ ปักครองชแสงวิกและไฮลส์ไตน์ ไปจนกระทั่งถึงตุลาคมปี ค.ศ. 1865

สนธิสัญญาการชตайн (TREATY OF GASTEIN)

เมื่อรัฐบาลชุดใหม่ของออสเตรียได้เข้ามาริหารประเทศในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1865 ได้มีการลงนามกันในสนธิสัญญาการชตайнระหว่างออสเตรียกับปรัสเซีย ในเดือน สิงหาคม ค.ศ. 1865 โดยมีสาระสำคัญคือ

1. ปรัสเซียได้รับการยินยอมให้ขอแคว้นเลาเอ็นเบิร์กมาเป็นของปรัสเซียใน ราคा 2 ล้าน 5 แสนก่าเดอร์
  2. ไฮลส์ไตน์ ซึ่งมีดินแดนติดกับปรัสเซียให้อัญญายิการปักครองของออสเตรีย ส่วนชแสงวิกให้อัญญายิการปักครองของปรัสเซีย
  3. ปรัสเซียได้สิทธิในการใช้ท่าเรือที่เมืองเคิล (Kiel) ในไฮลส์ไตน์และสิทธิในการใช้ ถนนเป็นเส้นทางบุหรากาสต์ในไฮลส์ไตน์
  4. ทั้งชแสงวิก และ ไฮลส์ไตน์จะเข้าร่วมเป็นสมาชิกของสหภาพคุ้มครอง
- สาระสำคัญของสนธิสัญญาการชตайн มีผลทำให้ไฮลส์ไตน์ซึ่งเคยเป็นของออสเตรีย แต่กลับมีอาณาเขตถูกต้อมรอนไปด้วยดินแดนปรัสเซีย ดังนั้น ออสเตรียจึงเสียเบรียบใน

กรณีที่ไม่ประสบผลสำเร็จในการก่อตั้งการขยายอิสานาจของปรัสเซีย ฝ่ายบิสมาร์คก็กำลังมองหาช่องทางที่จะนำไปสู่ความขัดแย้งกับออสเตรีย ด้วยผลกระทบของสงครามกับเดนมาร์คที่มีต่อการปกครองภายในของปรัสเซียนับเป็นการปูทางไปสู่ชัยชนะเหนือสหราชอาณาจักรและเยอรมันในรัฐสภา และยังเป็นการรวมความเป็นหนึ่งใจเดียวกันให้เกิดขึ้นภายใต้ปรัสเซีย

การเจรจาแบบบิาร์ritz-ปารีส (BIARRITZ-PARIS TALKS)

การเจรจาแบบบิาร์ritz-ปารีส เป็นการเจรจาระหว่างบิสมาร์คกับจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ในระหว่างเดือนตุลาคมถึงพฤษภาคม ค.ศ. 1865 โดยมีตาเหตุมาจากการที่จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ไม่ทรงพอพระทัยต่อสาธารณรัฐซึ่งของตนเชิดญญาภิชาส์ตน์ เพราะพระองค์ทรงคิดว่าจะเป็นการปูทางไปสู่การคืนดีกับระหว่างออสเตรียกับปรัสเซีย ดังนั้น เพื่อเป็นการลดความห่วนวิตกของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 และเพื่อเป็นการหยั่งท่าทีของฝรั่งเศสต่อเหตุการณ์สังคมระหว่างออสเตรียกับปรัสเซีย ซึ่งอาจจะเกิดขึ้นในภายภาคหน้าบิสมาร์ค จึงได้เดินทางไปเยือนฝรั่งเศสในระหว่างตุลาคมในปี ค.ศ. 1865 ในการเจรจา กับจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 และผู้นำคนสำคัญๆ ของฝรั่งเศสบิสมาร์คได้วางแนวทางทางการเมือง โดยการทำให้ฝรั่งเศสเห็นว่าปรัสเซียจะสามารถผลักดันให้ฝรั่งเศสได้เข้าครอบครองเบลเยียม และดินแดนบนฝั่งชายข้างแม่น้ำไรน์ และเพื่อเป็นการตอบแทนข้อเสนอของบิสมาร์ค ฝรั่งเศสจึงแสดงท่าทีว่าจะวางตัวเป็นกลางเมื่อเกิดสังคมรัฐระหว่างออสเตรียกับปรัสเซีย นอกจากนั้นจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 จะไม่ทรงขัดขวางถ้าปรัสเซียจะทำสัญญาเป็นพันธมิตรกับอิตาลี²⁴

การเจรจาตกลงระหว่างปรัสเซียกับอิตาลี

เมื่อเดินทางกลับสู่ปรัสเซียแล้วบิสมาร์คก็รับลงนามในสัญญาทางการค้ากับอิตาลี ที่โอมานเดือนเมษายน ค.ศ. 1866 ที่ได้มีการลงนามกันในสนธิสัญญาการเป็นพันธมิตรกันระหว่างปรัสเซียกับอิตาลีอย่างเป็นทางการ จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงพอพระทัยต่อเหตุการณ์ทางการเมืองที่กำลังดำเนินไปทั้งนี้ เพราะพระองค์ทรงเชื่อมั่นว่าออสเตรียมีความเข้มแข็งยิ่งกว่าปรัสเซีย

²⁴Bernstein and Green, *History of Civilization : Since 1648*, P.228.

สงครามระหว่างออสเตรียกับปรัสเซีย (AUSTRO-PRUSSIAN WAR OF 1866)

บิสมาร์คเริ่มแผนการที่จะนำไปปฏิการทำสงครามกับออสเตรียโดยการเน้นการรวมเบอร์มนีเข้าด้วยกันภายใต้การนำของปรัสเซีย ซึ่งเท่ากับเป็นการก่อตั้งในให้ออสเตรีย เห้ามาร์ก跟กับประเทศเบอร์มนีที่กำลังจะเกิดใหม่ ในเวลาต่อมาทั้งสองฝ่ายต่างก็เริ่มระดมพล เมื่อออสเตรียยื่นข้อเสนอให้สมາพันธุ์รัฐเบอร์มนีซึ่งมีออสเตรียเป็นประธานให้เข้ามาทำหน้าที่บุตติปัญหาโดยอสเตรีย ซึ่งเป็นกรณีพิพากษาระหว่างออสเตรียกับปรัสเซีย บิสมาร์คจึงส่งกองทหารบุกเข้าไปในเยอรมนีซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองของออสเตรีย สงครามระหว่างออสเตรีย กับปรัสเซียจึงเกิดขึ้นในเดือนมิถุนายน ค.ศ. 1866 โดยมีสมາพันธุ์รัฐเบอร์มนีเข้าร่วมเป็นพันธมิตรกับออสเตรีย

การดำเนินนโยบายที่ผิดพลาดของออสเตรีย

ในช่วงสุดท้ายของความขัดแย้งที่กำลังจะเกิดขึ้นระหว่างออสเตรียกับปรัสเซีย ออสเตรียได้ตัดสินใจกระทำการบางอย่างซึ่งออสเตรียเห็นว่าควรที่จะกระทำไปก่อนหน้านี้ แล้วเป็นเวลาหลายเดือนเช่น กรณีที่ออสเตรียเสนอที่จะยกแคว้นเวเนเตียให้แก่ฝรั่งเศสเพื่อ ฝรั่งเศสจะได้ส่งมอบให้แก่อิตาลีโดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ไม่ว่าออสเตรียจะเป็นฝ่ายแพ้หรือชนะ สงครามต่อปรัสเซียก็ตาม ในทางกลับกันออสเตรียได้ขอให้ฝรั่งเศสวางตัวเป็นกลางใน สงครามที่กำลังจะเกิดขึ้นโดยฝรั่งเศสสามารถจะจัดตั้งรัฐกันชนที่เป็นกลางขึ้นในบริเวณ ฝั่งชายของแม่น้ำไรน์ อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอของออสเตรียก็มาช้าเกินกว่าที่จะก่อให้เกิด การเปลี่ยนแปลงอะไรได้

สงครามเจ็ดสัปดาห์ (SEVEN WEEK'S WAR)

สงครามระหว่างออสเตรียกับปรัสเซียดำเนินไปเพียง 7 สัปดาห์ ตั้งแต่เดือนมิถุนายน จนถึงวันที่ 3 กรกฎาคม ค.ศ. 1866 กองทัพออสเตรียก็เป็นฝ่ายพ่ายแพ้ที่สมรภูมิชาโวดา (SADOWA) ทั้งๆ ที่ออสเตรียได้รับชัยชนะในสมรภูมิอิตาลี การทำสนธิสัญญาสงบศึกได้ จัดให้มีขึ้นในใบซีเมีย

ความผิดหวังของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3

เมื่อสงครามระหว่างออสเตรียกับปรัสเซียยุติลงมีผลทำให้ปรัสเซียกลยุทธ์เป็นรัฐ ที่มีอำนาจมากที่สุดในศตวรรษที่ 19 สำหรับจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงผิดหวังเป็นอย่าง

มากต่อการที่ฝรั่งเศสไม่สามารถตัดสินใจได้ไปมีอิทธิพลในบริเวณส่วนแม่น้ำไรน์ทั้งนี้ เพราะบริเวณดังกล่าวได้ตกอยู่ภายใต้การบีดของของปรัสเซียในวันที่ 26 กรกฎาคม ค.ศ. 1866 ออสเตรียกับปรัสเซียได้ร่วมกันทำสนธิสัญญาสงบศึกเบื้องต้นขึ้นที่เมืองนิโคลสเบิร์ก (NIKOLSBURG) ในเวลาต่อมาฝรั่งเศสจึงเรียกร้องที่จะขอเบลเยียมกับลักเซมเบิร์กเป็นการตอบแทนจากปรัสเซีย แต่ว่าอธิบายว่าตนต้องการก็ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากบิスマาร์ค

ในวันที่ 23 สิงหาคม ค.ศ. 1866 ปรัสเซียกับออสเตรียได้ร่วมกันลงนามในสนธิสัญญาสงบศึกปราague (TREATY OF PRAGUE) ซึ่งเป็นการทำสนธิสัญญาสงบศึกขึ้นสุดท้ายที่มีลักษณะมหอนปวน ทั้งนี้ เพราะบิスマาร์คคาดว่าสัมภาระระหว่างปรัสเซียกับฝรั่งเศสคงจะเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ บิสมาร์คต้องการให้ออสเตรียคงความแข็งแกร่งแต่จะต้องไม่เป็นคัตรุกับปรัสเซียหรือร่วมเป็นพันธมิตรกับฝรั่งเศส ออสเตรียไม่ต้องเสียดินแดนที่ตนเองมีอยู่เพียงแต่ต้องยกแคร์โนเวเนียให้แก่奥地利และเสียค่าปฏิกรรมสัมภาระจำนวนเพียง 20 ล้านบาทเดอร์ แต้ออสเตรียต้องสละดินที่เหนือดินแดนชเเชร์วิก-ไฮสไตน์ ปรัสเซียได้ประกาศบุบสماพันธรัฐเยอรมัน ซึ่งถือเป็นการตั้งสุดอิทธิพลของอสเตรียในดินแดนเยอรมันนี้ นอกจากนี้ แชนโนเวอร์ (HANOVER) เอสเซ (HESSE) นาสเซา (NASSAU) และแฟรงก์เฟิร์ต จะเข้ามาร่วมเป็นส่วนหนึ่งของปรัสเซีย²²

การทำสนธิสัญญาสงบศึกกับรัฐเยอรมันทางตอนใต้

การเรียกร้องของชาติเยอรมันจากฝรั่งเศสเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้บิสมาร์คทำสนธิสัญญาสงบศึกในลักษณะมหอนปวนกับรัฐเยอรมันทางตอนใต้ เช่น บาเดน (BADEN) วุเทนเบิร์ก (WURTTEMBERG) บาวาเรีย (BAVARIA) และดาร์มสตั๊ดท์ (DARMSTADT) ซึ่งยังคงความเป็นอิสระแต่ต้องทำสนธิสัญญาเป็นพันธมิตรทางทหารกับปรัสเซีย ซึ่งจะมีผลใช้บังคับก็ต่อเมื่อปรัสเซียถูกใจตัวเองจากฝรั่งเศส

การจัดตั้งสมาพันธรัฐเยอรมันทางตอนเหนือ

ผลของการทำสัมภาระกับอสเตรียในปี ค.ศ. 1866 ทำให้ปรัสเซียได้รับดินแดนเพิ่มขึ้นเพียง 1,300 ตารางไมล์ รัฐเยอรมันทางตอนใต้และแซกโซนียังคงสามารถกว้างขวาง รูปแบบการปกครองในระบบเก่าเอาไว้ได้ ส่วนรัฐเยอรมันทางตอนเหนือไม่ได้ตกลอยู่ภายใต้

²² ข้อมูลนี้ ถาวรชนสาร ประวัติศาสตร์เยอรมันสมัยใหม่ (กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2530), หน้า 96.

อิทธิพลของปรัสเซีย ในเวลาที่ omasma พันธรัฐเยอรมันทางตอนเหนือ (NORTH GERMAN CONFEDERATION) ได้ถูกจัดตั้งขึ้นในเดือนเมษายน ค.ศ. 1867

ปฏิกริยาของฝรั่งเศสต่อการพ่ายแพ้ของออสเตรียที่สมรภูมิชาโตรัว

ผู้นำและมหาชนของฝรั่งเศสต่างก็ชื่นชมว่าต่อความพ่ายแพ้ของออสเตรียเพราจะชัยชนะของปรัสเซียได้ส่งผลกระทบต่อบทบาททางการเมืองระหว่างประเทศของฝรั่งเศสในยุโรป ฝรั่งเศสยังได้รับความเสื่อมเสียต่อการเข้าไปแทรกแซงในเม็กซิโก (MEXICO) เมื่อจักรพรรดิแมกซิมิเลียน (พระอนุชาของจักรพรรดิฝรั่งเศส โจเซฟ แหน่ง ออสเตรีย) ซึ่งฝรั่งเศสได้ให้การสนับสนุนและสถาปนาเข้าเป็นจักรพรรดิแห่งเม็กซิโก ในปี ค.ศ. 1865 ถูกพวกเม็กซิกันประหารชีวิตในปี ค.ศ. 1867 นอกจากนี้ฝรั่งเศสยังต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากต่อการเข้าไปญูกพันใน แอลจีเรีย (ALGERIA) อินโดจีน (INDO-CHINA) และกรุงโรม

เพื่อเป็นการพื้นฟูชื่อเสียงที่ต้องเสียไปและเพื่อให้ได้มาซึ่งจุดยุทธศาสตร์ที่สำคัญในบริเวณชายแดนฝรั่งเศส จักรพรรดินโปเลียนที่ 3 จึงทรงสร้างความกดดันทางการเมืองต่อบิスマาร์คเพราจะคิดว่าเป็นทางออกที่จะถูกล้อฝรั่งเศส พระองค์ทรงขอซื้อถักราชมนตรีอยู่ภายใต้การปกครองของกษัตริย์ตัวเองจากยอดเขาและทรงขอให้บิスマาร์คช่วยเหลือฝรั่งเศสในการผนวกเบลเยียม ทั้งนี้ เพราจะหันเบลเยียมและถักราชมนตรีก้าวต่อไปอยู่ภายใต้อิทธิพลของปรัสเซีย แต่บิスマาร์คได้ปฏิเสธข้อเสนอของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 และยังป้องกันการเจรจาระหว่างฝรั่งเศสกับปรัสเซียให้ร่วยว่าหลอกไปให้ชาวเยอรมันทราบ ดังนั้น บิลมหายด้วยความจึงเรียกว่าไม่ได้บิスマาร์คอยินยอมต่อข้อเสนอของจักรพรรดินโปเลียนที่ 3

การประชุมที่ลอนדון

อังกฤษได้เข้ามาใกล้ต่อกันเพื่อหารือว่าฝรั่งเศสกับปรัสเซียโดยจัดการประชุมขึ้นที่กรุงลอนדון ซึ่งมีผลจบลงโดยปรัสเซียยอมถอนทหารออกจากกรีซ แต่ฝรั่งเศสก็ยังคงเรียกหน้าจากการประชุมในครั้งนี้เพราฝรั่งเศสไม่ได้อะไรเป็นสิ่งตอบแทน

ความล้มเหลวของการสร้างระบบพันธมิตรของฝรั่งเศส

หลังจากผิดหวังจากการประชุมที่ลอนדוןจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงใช้ความพยายามถึง 3 ปีที่จะจัดตั้งกลุ่มไตรพันธมิตร (TRIPLE ALLIANCE) ขึ้นโดยพยายามที่จะนำเอาออสเตรียและอิตาลี ให้เข้ามารวมเป็นพันธมิตรกับฝรั่งเศส แต่พระองค์ก็ต้องทรง

ผิดหวัง เพราะภัยหลังจากการพ่ายแพ้ต่อปรัสเซียในปี ค.ศ. 1866 แล้ว ออสเตรียได้เป็นเพียงสถานภาพมาเป็นอาณาจักรของอสเตรีย-ฮังการี (AUSTRIA-HUNGARY) ในปี ค.ศ. 1867 ซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองโดยกษัตริย์องค์เดียวกัน (DUAL MONARCHY) คือจักรพรรดิฟรานซ์ 约瑟夫 แห่งออสเตรีย แต่จะมีรัฐบาลและวัสดุภายในท้องถิ่นแต่ละอาณาจักร สังฆทานฝ่ายละ 60 คนมาประชุมร่วมกันโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะรักษาอำนาจไว้ในความสมบูรณ์ของตน²⁶ ดังนั้น ข้อเสนอของฟรังเศสจึงถูกขัดขวางจากรัฐบาลอังกฤษซึ่งไม่ต้องการที่จะต่อสู้เพื่อให้ออสเตรียได้กลับเข้าไปเป็นใหญ่ในดินแดนเยอรมันนี นอกจากนี้ ออสเตรียเองก็ไม่เห็นใจที่จะเข้าไปร่วมกับกุญแจหัวพันธ์มิตรเพราเต้ต้องการอุดหนาที่ของอิตาลี ส่วนอิตาลีได้ปฏิเสชข้อเสนอไปจนกว่าฟรังเศสจะถอนทหารออกจากกรุงโรม การเจรจาเพื่อจัดตั้งกุญแจหัวพันธ์มิตรได้ใช้ระยะเวลาอันยาวนานแต่ก็ไม่ประสบผลสำเร็จฟรังเศสจึงหันมาเริ่มกำลังทางด้านอาวุธเพื่อให้เกิดความท้าทายมีผลทำให้ฟรังเศสต้องยอมปะทะโดยเด็ดขาด²⁷

สาเหตุที่จะนำไปสู่สังคมระหว่างฟรังเศสกับปรัสเซีย

ในปี ค.ศ. 1868 พระราชนิธิราชเบลลาร์ที่ 2 ทรงถูกขับออกจากบัลลังก์เป็นโดยกุญแจหัวพันธ์มิตรภายใต้การนำของนายพลพริม (PRIM) และนายพลเซอร์ราโน (SERRANO) ภายหลังจากนั้นสเปนได้ใช้เวลาถึง 2 ปี เพื่อสร้างหัวกษัตริย์มาครองบัลลังก์สเปน ในเดือนกรกฎาคม ค.ศ. 1870 ฟรังเศสสืบทราบมาว่ารัฐบาลสเปนได้กางหมายล็อกอิโอไปล แห่งไฮเอนซอลเลน-ซิกมาริงเงน (LEOPOLD OF HOHENZOLLEN-SIGMARINGEN) ผู้เป็นพระญาติของพระเจ้าวิลเลียมที่ 1 แห่งปรัสเซียให้มาแข่งขันเพื่อการเลือกตั้งขึ้นต่อรอง ตำแหน่งกษัตริย์สเปน ซึ่งถ้าเจ้าชายล็อกอิโอไปลได้รับการเลือกตั้งก็จะทำให้ฟรังเศสถูกปิดล้อมไปด้วยดินแดนที่ปกครองโดยราชวงศ์ไฮเอนซอลเลน เช่นเดียวกับกรณีที่ฟรังเศสเคยถูกปิดล้อมมา่อนโดยราชวงศ์แฮปสบูร์ก (HAPSBURG) ในสมัยศตวรรษที่ 16

โทรศัพท์เมืองเอมส (EMS TELEGRAM)

ฟรังเศสได้แสดงท่าที่ว่าสังคมระหว่างฟรังเศสกับปรัสเซียอาจเกิดขึ้นถ้าเจ้าชายล็อกอิโอไปลไม่ยอมถอนตัวจากการสมัครเข้าแข่งขันเพื่อขึ้นครองบัลลังก์สเปน คำว่าดังกล่าวทำให้พระราชบินาของเจ้าชายล็อกอิโอไปลทรงขอร้องให้พระองค์ถอนตัวออกจาก การสมัครเข้า

²⁶Palmer, *The Penguin Dictionary of Modern History*, P.36.

²⁷Bernstein and Green, *History of Civilization : Since 1648*, P.230.

แข่งขันในครั้งนี้ บิสมาร์ค มีความมีความตื่นเต้นเป็นอย่างมากเมื่อทราบว่าการถอนตัวของเข้าชายสีโอโปล เมื่อฝรั่งเศสทราบข่าวจึงขอคำยินยอมจากพระเจ้าวิลเดียนที่ 1 ว่าเหตุการณ์เช่นนี้จะไม่เกิดขึ้นอีกโดยการสั่งเบเนเนเดตติ (BENEDETTI) เอกอัครราชทูตฝรั่งเศสประจำประเทศปรัสเซียไปเข้าเฝ้าพระเจ้าวิลเดียนที่ 1 ซึ่งทรงพักผ่อนอยู่ที่เมืองเอมส์ (EMS) พระเจ้าวิลเดียนที่ 1 ทรงแจ้งให้เบเนเดตติทราบว่าเข้าชายสีโอโปลได้ทรงถอนตัวออกจาก การแข่งขันและเรื่องทุกอย่างได้จบลงแล้ว หลังจากนั้น พระองค์ทรงส่งโทรเลข (EMS TELEGRAM) แจ้งเรื่องราวที่เกิดขึ้นไปให้บิสมาร์คทราบ บิสมาร์คได้ตัดต่อข้อความในโทรเลข และส่งไปพิมพ์ทั้งในปรัสเซียและฝรั่งเศส ผู้อ่านข้อความโทรเลขในปรัสเซียต่างมีความเห็นว่าเอกอัครราชทูตฝรั่งเศสกระทำการดูถูกกษัตริย์ปรัสเซีย ต่วนผู้อ่านข้อความโทรเลขใน ฝรั่งเศสต่างมีความเห็นว่ากษัตริย์ปรัสเซียไม่ได้เกียรติแก่เอกอัครราชทูตฝรั่งเศส นิติมาชาน ฝรั่งเศสต้องการประกาศสงครามกับปรัสเซีย ดังนั้น ในวันที่ 19 กรกฎาคม ค.ศ. 1870 ฝรั่งเศส จึงประกาศสงครามกับปรัสเซีย

สงครามฝรั่งเศสกับปรัสเซีย (FRANCO-PRUSSIAN WAR)

เมื่อสองครั้งเกิดขึ้นปรัสเซียซึ่งได้เตรียมการทางทหารมาเป็นอย่างดีจึงได้รับ ชัยชนะต่อฝรั่งเศสที่สมรภูมิเซดัน (SEDAN) และจักรพรรดินโปเลียนที่ 3 ทรงถูกจับเป็นเชลย เมื่อชาวปารีสทราบข่าวจึงก่อการปฏิวัติเปลี่ยนแปลงการปกครองไปสู่ระบอบสาธารณรัฐ และยังไม่ยอมแพ้ต่อปรัสเซีย ในเดือนตุลาคม ค.ศ. 1870 ฝรั่งเศสได้พ่ายแพ้อย่างยับยั้ง ที่ สมรภูมิเม็ตซ์ (METZ) หลังจากนั้นกองทัพปรัสเซียก็เดินทัพเข้าสู่กรุงปารีส

การประกาศจัดตั้งอาณาจักรเยอรมัน

ในเดือนมกราคม ค.ศ. 1871 ได้มีการประกาศจัดตั้งอาณาจักรเยอรมันขึ้นที่ห้อง กระจาดในพระราชวังแวร์ชายน์ ในเดือนต่อมาด้วยแรงกดดันจากนิติมาชานและชัยชนะ ที่ปรัสเซียมีต่อฝรั่งเศสจึงกล้ายนำเสนอเป็น章程เป็นให้รัฐเยอรมันทางตอนใต้ยอมเข้ามาร่วมกับ อาณาจักรเยอรมันที่เกิดใหม่ ในเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 1871 จึงได้มีการทำสนธิสัญญา สันบศิกแฟรงค์เฟิร์ต (TREATY OF FRANKFURT) ขึ้นระหว่างเยอรมันกับฝรั่งเศสโดย เยอรมันจะได้รับแคว้นอัลซัช-ลอร์เรน (ALSACE-LORRAINE) พร้อมด้วยค่าปัจจุบัน สองครามจำนวน 5 พันล้านฟรังค์จากฝรั่งเศส²⁸

²⁸Ibid., P.231.